КОШТ НУМАРУ 5 кап.

Савецкая Беларусь

Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 478. Рэдактара—№ 769

Матар'ялы прымаюцца—з 9-й да 3½ гадз.
Неапублікаваныя рукапісы назад аўтарам не вяртаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА:

На 1 месяц	— 80 к.
„ 3 „	2 р. 70 к.
„ 6 „	4 р. — к.
„ 1 год	8 р. — к.
Плата адрэсу: Ленінградскія	— 20 к.
Замежныя	— 10 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ:

За радок капарэлі шэсьля тэксту	— р. 60 к.
За радок капарэлі спэрод тэксту	1 р. — к.
За радок капарэлі перад тэкстам	1 р. 50 к.

Скошшка на 50 проц. дарожэй.
Знак тарифу бярэцца 10 проц. шкоцэ.

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ:

За 1 квадрат	35 кап.
За кожны дадатковы	15 „
Беспрацоўных і чырвонаармейцаў за дадатковы	15 „
За кожны дадатковы	5 „

Публікацыі ЗАГСаў—3 руб.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў канторы газеты, на ўсіх аддзяленьнях Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і на ўсіх пашт.-тэл. канторах.
АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газеты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў).

ІДАНЬНЯ. ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА. № 61 (2249) Нядзеля, 11-га сакавіка 1928

ЫЦЦАЦЬ ГОД З ДНЮ ЗАСНАВАНЬНЯ ПАРТЫ

Старой бальшавіцкай гвардыі—прывітаньне!

ілей партыі Леніна.

шлях УсеКП(б) ідзе ад бочага гуртка да кіруючай ажыццяўляе дыкрыяту ў краіне, будуюпраз тры рева- ў савецкага - гістарычпраз надзвычайны разянскага руху, які прыньня абшарніцкай улаі буржуазнага ладу, барацьбу за стварэньне пралетарскай дыктанай асновы сацыялістич-

вопыт УсеКП(б) настоўарысны для арыентыроўх умовах барацьбы врато ўсвоіць яго зьяўляй задачай ня толькі для шэрагах якой маюцца сотадых партыйцаў, але і амуністычнага Інтэрнацыя-

адовы юбілей 1-га зьезду мінае аб тым этапе разьП(б), які ад разрозьненых кратычных гурткоў і груп арганізацыі ўсерасейскай партыі пралетарыяту.

анавіў назву партыі РСДРП, ціос іны партыі да нацыяналь ня,вырашыў шэраг арганізатаньняў.

важным рашэньнем зьезду стварэньне ўсерасейскай РСДРП.

Цэнтральны Камітэт (С. І Б. Л. Эйдэльман, А. Крэмэр) ў разьмяркоўваць работні, літаратуру, арганізоўваць тры, маючыя ўсерасейскі ік, напрыклад, сьвяткаваньрыняў ні праграмы, ні маніыўшы гэта зрабіць абра-

езд ня даў партыі вялікіх вынікаў, ён ня высунуў сцэмантаваў арганізацыі; ая лінія была ня досыць ачэньні гістарычных заняту.

сторыі партыі гэты аклярміраваў ідэю ўсеганізацыі, які асноў пралетарыяту абвясьо барацьбу і падкрэсьліў гегемонію пралетарыяту ў рэвалюцыйнай барацьбе,—адыграў вельмі вялікую ролю, бо ён склаў умовы для стварэньня баявой арганізацыі пралетарыяту.

РСДРП была афармлена толькі на другім зьезьдзе. Бальшавіцкая фракцыя пад кіраўніцтвам т. Леніна ў працягу дзесяцігодзьдзяў выхоўвала пралетарыят у духу марксізму, у духу рэвалюцыйнай барацьбы, барацьбы ня толькі з царызмам, але і в буржуазеяй, в капіталістамі, у духу барацьбы за дыктатуру пралетарыяту.

У барацьбе з самаўладзтвам, з буржуазеяй і з меншавікамі сцэмантавала сябе ленінская камуністычная партыя. З маленькай групкі 1898 г. партыя вырасла ў магутны рэвалюцыйны атрад, які, зьнішчыўшы самаўладзтва і буржуазны лад, стварыў Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. Водгукам перамогі нашай партыі ў лютым 1917 г. зьявіўся цэлы шэраг перамог пралетарыяту ў іншых капіталістычных краінах. Тут варта ўспомніць словы Фрыдрыха Энгельса, якія ён казаў 41 год таму ў 1887 г. Ацэньваючы пэрспэктыву эўрапейскай вайны, ён гаварыў аб тым, як кароны будуць у Эўропе валяцца тузінамі і ніхто не захоча іх падымаць. Ударам рэвалюцыйнага пралетарыяту была скінута карона ўсясьветнага жандара—Мікалая II, а за ім кароны Вільгельмаў, Карлаў і інш.

Адзначаючы 30-гадовы шлях РСДРП, трэба адзначыць, што шлях, абраны Леніным з самага пачатку рэвалюцыйнай барацьбы ў Расеі, быў адзіна правільным, што толькі бальшавікі-ленінцы стварылі умовы для перамогі і перамаглі ў лютым і ў кастрычніку 1917 г.

Першы зьезд РСДРП толькі вызначыў шляхі будаўніцтва партыі; першы зьезд падкрэсьліў тыя задачы, якія сталіць перад рабочай клясай на шляху яе барацьбы. Ідэалы, вызначаныя першым зьездам, ажыццявіла бальшавіцкая партыя, якая ў Кастрычнікавай рэвалюцыі перамагла буржуазею і яе агэнтаў у лягеры рабочае клясы—меншавікоў, тая бальшавіцкая партыя, якая, верная ленінскім заветам будуе сацыялізм у першай у сьвеце пралетарскай дзяржаве—СССР.

сакавіка 1898 г.

31 г. было днём вы- асьці рэвалюцыйнага ны дзень трону быў ці народнікаў, рашуАлякcандр II. днасьць разьбіла ў падзеі. Забойства цаманархіі. Гераічны не ўскалыхнуў, ня масу на паўстаньне рства. Першае сака- момантам ня толькі лі адважных і заў- з азіяцкай тыра- сакавіка зьявіла тычнай трагедыяй, народніцкіх ідэй валюцыйнай інтэлі-

Праз семнаццаць ацьцё на вялізарнай ботам урада, сьціснутае ў ат. А між тым, сьцю разгортваныя нябачныя ьмянялі эканую структуру ыя фабрыкі і кі капітал па- заклёпаны і мабытнасьць гі-

трастала і ма- клясы, якая лькі выпадкоей масы.

гаспадароў пратэсту, да бочыты ў «бун- ьвядомасьць ьб на вышэйную ўпартую Леніна, «выяўвай барацьдомых тэорбурэе ў рыцягнуў ційнай для да к-

сызму ўжо з 83 году шмат працаваў Г. В. Плехапаў і арганізаваная ім група «Освобождения труда». На параўнаньні ідэй марксызму з узрастаючым рабочым рухам узьніклі новыя рэвалюцыйныя арганізацыі, якія далі сабе тады папулярную назву «Союзов борьбы за освобождение рабочего класса», і проста рэвалюцыйна-марксысцкія гуртки. Сярод гэтых арганізацый натуральна нарастае імкненьне да сувязі паміж сабой, да аб'яднаньня, да адзінства, да партыі.

1 сакавіка 1898 г. гэтае імкненьне рэалізавана на першым зьезьдзе, які паклаў пачатак Расейскай Сацыял-Дэмакратычнай Рабочай Партыі. Ініцыятыва зьезду належала кіеўскай марксысцкай групе «Рабочей Газеты». Зьезд, у якім бралі ўдзел толькі шэсьць арганізацый (Пецярбург, Масква, Кіеў, Екацярынаслаў, яўрэйскі «Бунд» і «Рабочая Газета») сабраўся ў Менску, цягнуўся тры дні, пастанавіў арганізаваць партыю, даўшы ёй назву сацыял-дэмакратычная, абраў Цэнтральны Камітэт з трох асоб (Радчанка, Крэмэр і Эйдэльман), выпусьціў першы партыйны маніфэст.

Вось кароткая гістарычная хроніка гэтага зьезду. Да гэтага трэба дадаць, што ў хуткім часе новы ЦК праваліўся і быў арыштаваны. Фактычна партыі пасьля зьезду ня існавала. Яна атрымала цьвёрдае афармленьне толькі праз пяць гадоў, на другім зьезьдзе.

І тым ня менш, 1 сакавіка 1898 г. мае вялікае гістарычнае значэньне, і наша партыя, зьмяніўшы старую назву толькі ў 1918 г. па прапанове Леніна, менавіта з гэтага дню вядзе сваю слаўную хроналёгію.

Тое, што здаецца пязначным, лемантарным цяпер, тое было складаным у думцы, грандыёзным па замыслах тады, у 90 гады глухой рэакцыі ў непрабудным, здавалася, шостай частцы зямной кулі.

Ідэя адзінай партыі, ідэя палітычнай клясавай барацьбы, ідэя гегемоніі пралетарыяту да гэтай барацьбы, ідэя нацыянальнага самазызваленьня,—вось найбагатная сума асноўных ідэй, пакінутая нам першым зьездам партыі. «На сваіх моцных плячох расейская рабочая клясе навіна вынесьці і вынесе справу заваёў палітычнай волі». Тады гэтыя словы «Маніфэсту» былі вялікай навіной, абуджаючай рэвалюцыйную думку, арганізуючай яе да ясней актыўнасьці.

Палітычная барацьба — вышэйшая стадыя барацьбы эканамічнай. За гэтую ідэю марксызму яшчэ прыдзецца тагочасным рэвалюцыянэрам-марксыстам вытрымаць вялікую бойку. Ленину з яго вострым, геніяльным розумам прыдзецца біць ня раз і ўпарта па тых, хто ад гэтай сапраўднасьці спрабуе зьцяляць у эканамічнай барацьбе (пачаткова—кляс- на- ... і с ... шай партыі, якія зм ... і сфармуляваць гэт ... мантар.

Зьезд не стварыў ... тыі. Але ўзмоцненая ... цяга да адзінства за ... біліся ўсё больш на ... чай. Стварэньне парт ... ля першага зьезду, ... ўсе арышты і прас ... нямінучым фактам. ... нямінучасьць актыўн ... рад першы зьезд—яг ... рычная заслуга.

Польская буржуазея ў перапудзе.

Посьпех кампартыі на соймавых выбарах абгаварваецца польскаю прэсаю ў трывожным тоне.—Кампартыя мецьме соймавую фракцыю ў 20 чал.

ВАРШАВА. Орган Пілсудзкага «Глос Правды» наконт выбараў у Лёдзі заяўляе: «Мы бачым, што не дапамагаюць ні паліцэйскія рэпрэсіі, ні пасадка дзяцей на лаўку падсудных, ні суровыя прысуды. У Лёдзі, не зважаючы на скасаваньне сьпісу № 13 і на існаваньне там трох іншых рабоча-сялянскіх сьпісаў, усе чыста галасы пададзены за сьпіс аднае плятформы з сьпісам № 13. Такая пагоджаная падпольная праца тысяч камуністаў і іх прыхільнікаў павінна кожнага пераканаць і занепакоіць».

«Пшэглёнд Вачэрні» заяўляе: «Не зважаючы на нячувана вялікія прапагандысцкія сродкі, якія мела ППС, яна адкінута на другі плян пават у цэнтрах буйнае прамысловасьці. У ролі намесьнікаў ППС выступаюць камуністы, пазбаўленыя магчымасьці правозьніць легальную агітацыю. Не зважаючы на скасаваньне шэрагу выбарчых сьпісаў, камуністы арганізуюць у сойме фракцыю ў складзе 20-ці дэпутатаў. Кансьпіратыўны камуністычны апарат функцыянуе ва ўсёй дзяржаве вельмі выразна, хоць за прыналежнасьць да гэтае рэвалюцыйнае партыі накладаюцца суровыя кары, якія ў апошні час дасягаюць 6—7 гадоў катаржнага астрогу.»

Правыя газэты зазначаюць, што вынікі выбараў нельга лічыць перамогаю пілсудчыкаў, бо пілсудчыкі не атрымалі належнага ліку мандатаў, каб скласьці ў сойме большасьць.

«Глос Правды» спрабуе заверыць, нібыта абраны па левым рабоча-сялянскім сьпісе Лёдзі Біткэр не атрымае мандату, бо „будучы ў 1922 г. засуджан на 4 г. катаржнага астрогу, быў адначасна пазбаўлены грамадзянскіх правоў за «процідзяржаўную дзейнасьць». Наступным у лёдзінскім сьпісе рабоча-сялянскага адзінства стаіць рабочы Шпіцберг.

ЛІК КАМУНІСТАЎ У НОВЫМ СОЙМЕ.

У 1922 г. камуністы правялі ў сойм двух паслоў. Потым да іх далучыліся 4 паслы з украінскага клюбу.

Да крайняй лявіцы залічалі ў б. сойме наступныя клюбы: камуністычны—6 паслоў, незалежная сял. партыя—7 п., Бел. Грамада—5 п., а над канец—„Сельроб"—4 п. Разам—22 паслы. Цяпер паводле той самай клясыфікацыі крайняя левая дойдзе да 33 паслоў.

ПІЛСУДЗКІ НАМЕРАН УРЭЗАЦЬ ПРАВЫ СОЙМУ.

ВАРШАВА, 9-3. У гутарцы з прадстаўніком органу буйных аграрыяў «Дзеньнік Польскі» князь Любамірскі, адзін з самых выдатных дзеячоў «лягеру вялікае Польшчы», заявіў, што рашаючым момантам новых выбараў для кансэрватараў паслужыў нядвусэнсны лёзунг ураду аб зьмене дзяржаўнага ладу ў сэнсе ўзмацненьня выканаўчае ўлады і вызваленьня прэзыдэнта ад залежнасьці перад парлямантам. У барацьбе між прыхільнікамі зьмены дзяржаўнага ладу і абаронцамі традыцыйнага парлямантарызму кансэрватары, водлуг слоў Любімірскага, будуць бязумоўна падтрымліваць Пілсудзкага.

Падзел мандатаў у Блёку Нацменшасьцяў.

Мандаты, атрыманыя Блёкам Нацменшасьцяў па акругах, і тыя, якія будуць атрыманы з дзяржаўнага сьпісу, дзеляцца між паасобнымі нацыянальнасьцямі такім спосабам: яўрэі—7 (або 8), украінцы—26, немцы—19, беларусы—4, рускі—56 (або 57).

На выбарах 1922 г. мандаты Блёку Нацменшасьцяў падзяліліся так: яўрэі—17, украінцы (без Галіцыі)—20, немцы—17 і беларусы—11.

Колькі беларусаў будзе ў сойме?

Па даных розных польскіх газэт, у новым польскім сойме будзе такі лік беларусаў: з Навагрудчыны па сьпіску Бел. сял.-раб. аб'яднаньня—3; з Сьвянцянчыны па сьпіску Блеку Нацменшасьцяў—3; з Лідчыны—па сьпіску Я. Станкевіча—2 і адзін (Яроміч) па дзяржаўнаму сьпіску, а ўсяго—9. Апрача таго, калі верыць паведамленьню «Газ. Варшаўскай», па сьпіску «Урадавага Блёку» прайшлі ў сойм два беларусы.

Калі зьбіраецца новы сойм.

Згодна з арт. 25 канстытуцыі „сойм павінен быць скліканы на першае пасяджэньне ў 3-ці аўторак пасьля выбараў... З гэтай прычыны сойм зьбіраецца 20 сакавіка г. г.

Злоўжываньні пры выбарах на крэсах.

ВАРШАВА, 10-3. У зьвязку з узьнятую ў друку кампанію, якая вынрывае злоўжываньні ўлады пры выбарах на „ўсходніх крэсах", распаўсюдзіліся чуткі, што выбары на Вальні і ў Палесьсі будуць скасаваны, прычым будуць назначаны новыя выбары.

Орган ППС „Роботнік" зьмяшчае сёньня ліст, прысланы ў рэдакцыю газэты „з колаў пілсудчыкаў". У лісьце зазначана: „Вы мелі рацыю, калі пратэставалі проці злоўжываньняў у часе выбараў, бо вы аберанні дэмакратыю. Але зараз выбарчая кампанія скончылася. Забудзьце-ж пра тое, што было і зачыніце заслону". У адказе на гэты ліст газэта кажа, што яна ня можа „забыць і зачыніць заслону", бо за апошні час „у Польшчы было занадта многа беззаконьства, і трэба разьлічыцца за „выбары" на Вальні і ў Палесьсі.

„Слово Польске"—прыхільнік ўраду Пілсудзкага.

ВАРШАВА, 8-3. Орган эндэкаў у Львове «Слово Польске» апублікаваў заяву рэдакцыі газэты, якая сьведчыць аб пераходзе на бок ураду аднаго з буйнейшых органаў партыі эндэкаў, якая стаіць у апазіцыі к ураду Пілсудзкага

Звышмілітарызм эстонскага ўраду.

РЭВЕЛЬ, 9-III. Урад падаў у дзяржаўны збор законапраэкт аб асыгнаваньні 500 міліёнаў марак на разьвіцьцё вайсковае авіяцыі.

Сацыял-дэмакратычны орган «Рахва Сёна» зазначае ў зьвязку з гэтым на цяжкае становішча народу, на паўгалоднае існаваньне рабочых і служачых і сведчыць, што «нават буржуазныя партыі не зацьвердзяць гэтае дзікае пастановы, якая сьведчыць аб звышмілітарысцкай палітыцы ўраду».

10 МІЛІЁНАЎ—НАШ АДКАЗ ЧЭМБЭРЛЕНУ.

МАСКВА, 7-III. ТДА-Авіяхім СССР паведамляе, што агульная сума сродкаў, сабраных у фонд «Наш адказ Чэмбэрлену», дасягнула да 7-га сакавіка блізка 10-ці міліёнаў рублёў.

Амэрыканская прапанова Італіі.

ВАШЫНГТОН, 9-III. Урад Паўночна-Амэрыканскіх Злучаных Штатаў прапанаваў італьянскаму ўраду ўтварыць угавор аб арбітражы, падобны да няданўна ўтворанага франка-амэрыканскага ўгавору, які афіцыйна прызнае дактрыну Монроэ («Амэрыка толькі для амэрыканцаў»).

ХВАЛЯ АРЫШТАЎ У ЗАХОДНЯЙ БЕЛАРУСІ.

АРЫШТЫ Ў ЛІДЗЕ.

У Лідзе арыштаваны два члены кампартыі Зах. Беларусі: Кеўра і Гальчанскі.

АРЫШТЫ Ў НОВАГРАДЧЫНЕ.

7 сакавіка паліцыя і шпікі зрабілі ў Навагрудчыне новы шэраг рэвізій і арыштавалі яшчэ 25 ЧАЛАВЕК. Арыштаваны члены акруговага к-ту кампартыі Зах. Беларусі з Гэнрыкам на чале. Да апошняга часу ў пав. Навагрудзкім, Лідзкім, Слонімскім і Баранавіцкім арыштавана каля 200 асоб. («Дз. Віл.», № 54).

КАМУНІСТЫЧНЫЯ АДОЗВЫ.

Уначы з 6 на 7 сакавіка г. г. пры Навагрудзкай вул. у Вільні раскіданы былі камуністычныя адозвы на беларускай і яўрэйскай мовах. У адозвах выказваўся пратэст проці працэсу „Грамады" і грамадзянства заклікалася рабіць складкі на карысьць арыштаваных.

КАНФІСКАЦЫЯ «СЯЛЯНСКАЙ НІВЫ».

6 сакавіка г. г. сканфіскавана Белсельсаюзьніцкая «Сялянская Ніва» (№ 21) за артыкулы: «Галасаваньне да сэнату», «Васіль Рагуля» і «Лёс першага беларускага прадстаўніцтва».

ЗАЧЫНЕНЬНЕ «БЕЛАРУСКАЙ ХАТКІ».

«Дзеньнік Віл». паведамляе, што ад 1 сакавіка г. г. «прытон газарту», г. зв. «Беларуская хатка» спыніла ігру ў лёто. дзякуючы чаму каля 40 прапаўнікоў, занятых у «хатцы», апынулася на вуліцы, павялічаючы рады беспрацоўных.

* * *

Зьліквідавана некалькі тыдняў таму назад віленская шулерня пад назваю «Беларуская хатка" ў хуткім часе зноў адчыняецца ў валі Кронгеля і зноў пачнецца ігра ў лёто і газарт.

Спэцыяльны карэспандэнт „Савец Беларусі" на працэсе Грамады

Працэс Беларускай Сялянска-Работніцкай Грамады пр да сябе ўвагу шырокай грамадзкасьці Савецкай Беларусі.

Рэдакцыя газэты штодзень атрымлівае дзесяткі лісто мых глухіх куткоў нашай краіны з запытаньнямі аб ходзе су. Кароткая тэлеграфная інфармацыя нашых чытачоў на з не. Ідучы насустрэч інтарэсам нашых чытачоў, рэдакцыя «Савецкая Беларусь» узьняла хадайніцтва перад упаўнава Народнага Камісарыяту Замежных Спраў пры ўрэдзе Б атрыманьні дазволу ад польскага генэральнага консульства ску на ўезд у Польшчу нашага карэспандэнта тав. Шыпілы

Па атрыманых вестках слуханьне працэсу над Бела Сялянска-Работніцкай Грамадой у Вільні аднаўляецца 12 сака

Падрабязнасьці крывавых п дзей у Вэнецуэле.

ДЭМАНСТРАЦЫЯ ПРОЦІ ІМПЭРЫЯЛІЗМУ ЗЛУЧ. ШТ. АБЯРНУЛАСЯ Ў ВАЙНУ НА ВУЛІЦАХ БАГОТУ.—ЗА 30 ДЭМАНСТРАНТАЎ І 6 ПАЛІЦЭЙСКІХ.—СТАЧКА ЖА.

НЬЮ-ЁРК, 9-III. Нью-ёркскі друк зьмяшчае падрабязнасьці нядаўніх падзей у Вэнецуэле, спасылаючыся па паведамленьні асоб, якія прыехалі з Вэнецуэлы. Згодна слоў прыехаўшых, у Багоце (сталіца Вэнецуэлы) узьнік магутны рух пратэсту проці інтэрвэнцыі Паўночна-Амэрыканскіх Злучаных Штатаў у Нікарагуа і проці ўчынкаў ураду Вэнецуэлы, які аддаў нафтаносныя вучасткі ў рукі амэрыканскіх капіталістаў. Студэнцтва арганізавала вялікую дэманстрацыю пратэсту, якая была разагнана паліцыяй, узброенай кулямётамі. Студэнты абараняліся ад паліцыі зброяй, прычым было забіта 30 студэнтаў і 6 паліцэйскіх. Некалькі сотняў студэнтаў было тут-жа арыштавана.

Разгон студэнцкае дэманстрацыі выклікаў хвалю дэманстрацый і забастовак пратэсту ў сталіцы. Дзеславое жыцьцё сталіцы на працягу 3-х дзён с на і на вуліцу выход дзеці і жанчыны ў убраньні. Бастуючыя р кружылі друкарню ўрад гану «Эль Унівэрсаль» і цілі выхаду чарговага Спроба пасланьніка Ф Вэнецуэле пасрэднічаць даю і студэнтамі пац ўдачу.

ЗАДУШАНЫЯ ЖАНДАРАМІ.

НЬЮ-ЁРК, 25-2. Кляўдыё Бузон і Ялон, сябры камуністычнае г арыштаваныя 14 студзеня ... джаньне адозвы, накіраванае рыялізму Паўночна-Амэрыканскі Штатаў, прапалі няма вядома куды на наведзеных камуністычнай партыі ведак, арыштаваныя забіты паліцыяй

Цэнтральны камітэт камуністычнае тыі агаласіў адозву ... у якой заклі ... муністы ... Паўднёва- ... чых пратэ- ... Кубы.

Згода між Нанкінам і Пе

ТОКІЁ, 8-III. Агенцтва Сімбун Рэнго паведамляе, што між пекінскім і нанкінскім урадамі дасягнута згода аб супольным выпуску пазыкі ў 200 мі якая будзе забяспе камі марскіх мыт.

РЭПРЭСІІ ПРОЦІ СЛУЖАЧЫХ УСХ ЧЫГУНКІ.

ПЕКІН, 6-3. Харбінская паліцыя затрабавала ад прафсаюзаў падпіску ў спыненьні збору сяброўскіх чых Усходня-Кітайскае чыгункі ўчынена некалькі тыдзень зачынена газэта «Новости Жизни» савецк наконт зьмяншэньня курсу іены.

Весткі гэтыя былі вымешчаны ва ўсіх іншы

ПРАВАКАЦЫЙНЫ НАПАД НА ВЕНСКІХ ЧЫРВОНЫХ ФРАНТАВІКОЎ

ВЕНА, 5-III. У Мойдлінзе (аколічны раён Вены) у нядзелю блізка 600 сяброў чырвонага саюзу франтавікоў праходзілі арганізаваным парадкам па вуліцах; стрэчная паліцэйская варта патрабавала, каб удзельнікі працэсіі зараз-жа разышліся; франтавікі падначаліліся, але, на думку начальніка варты, разыходзіліся «ня досыць шпарка». Па загадзе начальніка варты паліцыя напала на франтавікоў. Здарылася стычка між паліцыяй і ўдзельнікамі працэсіі. Паліцыя пусьціла ў ... халодную зброю.

Абодвы бакі маюць шмат п ... ных; адзін з сяброў чырвонага ... франтавікоў паранен дзяжка.

Арыштавана 7 удзельнікаў ...

„Мы не папросім літасьці"

З ліста Веры

Тав. А. Альшэўскі, адзін з 9-ці польскіх рэвалюцыянэраў, нядаўна вызваленых з астрогу і прыехаўшых пасьля абмену палітычнымі вязьнямі ў СССР, перадаў некаторыя весткі наконт працэсу 133-х рабочых і сялян Заходняй Беларусі.

Лічба абвінавачаных—133—рэкордная лічба за ўвесь час існаваньня „незалежнай" Польшчы, калі ня лічыць суду над Беларускай Грамадой.

Гісторыя справы такая: увосень 1925 г. польскі ўрад узчуўся за разгром рэвалюцыйнага руху ў Заходняй Беларусі, які ў гэты час значна павялічыўся. Пусьціўшы ў ход увесь свой апарат правакацыі, тэрору, „ахранкі і паліцыі, урад усьсеў на авангард руху—кампартыю і камсамол.

Хто ня чытаў пра вядомыя канцэнтрацыйныя лягеры ў Бельску (Беластоцкае ваяводзтва); Ландварове (Віленшчына), ку- ... ў верасьні 1925 г. было кінуто больш тысячы гадоў. Аб тым, ... з арыштаваны- ... трабныя па- літраў вады праз нос і рот, а на ўздутае бруха садзіўся паліцыянт. На доўгі час спушчалі ахвяру галавою ў ваду і зноў білі да страты прытомнасьці; каб суцішыць плач і стогны ахвяр, затыкалі ім рот панчохамі і парцянкамі".

Гэтыя катаваньні праводзіліся пад непасрэдным кіраўніцтвам камісара Сьлюсарчыка і галоўнага агента дэфэнзывы Казлоўскага.

Падрыхтоўчая „праца" сьледчых, ахраньнікаў і пракуратуры цягнулася ледзь ня 2 з паловаю гады. Да выцягнутых такім парадкам „паказаньняў" далучаюцца вялікія матар'ялы, ... стаўленьня Гурыным, Гур ... Барштэйнам.

Сярод „133-х"—бол ... маладых рабочых і ся ...

«Каб вы ведалі, ... дадні другога суду,— ... чатку працэсу. Мы п ... ня толькі не папросім ... што нас не запужалі ... спужае і прысуд, бо м ... ж сьвята, хоць мы ве ... Хто для нас іхні прысу ... ца той ...

торыя з іх ... па 15-16 га ... Камсамо ... карыстаець ... вам сярод ... Не зважаю ... насьць, ён ... масавай арган ... кай вёсцы. У а ... ня гав ... тыўнасьць п ... цы камсамо ... сах, пра «ш ... стычнай пр ... цоўнай м ... Не зг ... гады ... абвін ... тры ...

...ныя Ідэалы Першага Зьезду ажыцьцяўляе бальшавіцкая партыя.
...ыццаць год пад сьцягам Ленінскай бальшавіцкай партыі ідзе барацьба, будуюцца бясстрашныя пралетарскія шэрагі, скідаю...
...прыгону калёніяльныя нявольнікі.
...вечныя мары сотняў міліёнаў працоўных—перамога сацыяльнай рэвалюцыі—ажыцьцяўляюцца пад сьцягам слаўнай партыі бал...
...етлая будучыня чалавецтва--за партыяй Леніна, за III Камуністычным Інтэрнацыяналам.

ПЕРШЫ ЗЬЕЗД ПАРТЫІ.

...альнаму, які быў старшы... зьезьдзе партыі, ужо ...год, але Б. Л. выглядае ку... йным. А калі ён апавядае ...е, то зусім забываеш, што ...ь сядзіць старык. Здаецца, ...ш з маладым, яшчэ поўным ...цыянарам. Тав. Эйдэльман— ...(б).

...менавіта Кіеў зьявіўся ініцыятарам скліканьня першага зьезду? ...ляла ў тыя часы ваша ар... ...ў Кіеве?

...рбург ці Масква, здавалася-б, ...быць мацней за Кіеў (тым ...ў Піцеры ў той час пра... ...ва).

...ава ў тым, што гэтыя ар... ...як сталічныя, знаходзіліся ...ным абстралам паліцыі і ...ленымі сьлежкамі, вобыскамі, ...высылкамі. Вось чаму, ка... ...ся мацнае імкненьне да ўтва... ...партыі, ініцыятарам аказаўся ...обе групы «Рабочая Газета». ...арганізацыя выпадкова ака... ...ай моцнай, бо яна ня была ...ваці паліцэйскага вока.

...ы пра нашу кіеўскую арга... ...я не магу абысьці навучаль... ...кую ролю, якую адыгрываў у ...ае нашай арганізацыі Ювена... ...авіч Мельнікаў, першы рабо... ...ся-дэмакрат. Яшчэ ў 1889 го... ...ркаве ён быў па сутнасьці ...эмакратам, ня ведаючы гэтай ...ы, між іншым, належыць ...ня нашай «школы-майстэрні». ...ыдатная «майстэрня». У ...к было мала прамысло... але шмат рамесьнікаў. І ...лізавалі «школу-майстэр... Мельнікаў навучаў шаў... ...ў, што належалі да па... ...цы, такарнай і сьлясар... У працягу 3-х месяцаў ...выпякаць» токараў, якія, ...завод, прыносілі нам но... ...вербавалі ў нашы шэра... ...ых рабочых.

...арганізацыі было звыш ...ек. Гэта была моцная зьяд... ...ганізацыя, добра, амаль па... ...ч. дысцыплінаваная.

...у сакавіку мы рабілі спро... першы зьезд у Кіеве, але ...да сакавіка 1898 г. мы ...сунынную падрыхтоўку да пер... ...езду. Мы рассылалі тэзісы, аб'... ...і арганізацыі. Урэшце, было на... ...радстаў... ...ніках яго?

...ізацый удзельнічалі па „Рабочая Газета» Вігдорчык (апошні ...і вядомых кніг па ...ваньні і жыве зараз ...Бунд» — абласная Зах. краю, А. Кра... ...ноў ад палітычнага ...мэдагагічнай спра... (зараз ён зьяў... ...нага выдавецтва ...а прафесіі май... ...ы ён быў адзі... ...дае, зараз яго ...рэакцыйнай ...ацярбургскі ...ыс" (С. І. ...артыі баль... ...ню свайго ...і год таму ...ўскі «Саюз барацьбы ...зваленьне» (Аляксандр Вапоўскі, ...ён прафэсар... багасловія ў То... ...5) Кацярынаслаўскі «Саюз ба... ...ы» (Пятрусевіч, які ў часе са... ...та-польскай вайны выехаў з паля... ...і з Менску і зараз недзе ў Поль... ...старшынёй суда) і 6) Кіеўскі ...ка» барацьбы (прадстаўніком яго ...ьзе быў Тучанскі — памёр у ...4 г. меншавіком). Вось з кага ...ьз... ...артыі.

Апроч гэтых арганізацый, прадстаўленых на зьезьдзе, мы мелі на вуноце арганізацыі ў Харкаве, Мікалаеве, Адэсе, Іванава-Вазьнясенску, Кременчугу і Беластоку, якія па розных прычынах не маглі ўдзельнічаць у зьезьдзе, некаторыя хоць-бы таму, што яны, ня гледзячы на вялікую колькасьць рабочых, усё-ж ня мелі цэнтральнай арганізацыі. Мы запрасілі на зьезд і літоўскіх сацыял-дэмакратаў, але яны ня прыехалі, бо іх арганізацыя была разгромлена паліцыяй.

— А як вы зьяжджаліся ў Менск? Як праходзіў самы зьезд?

— Зьяжджаліся мы рознымі дарогамі. Але ўсё-ж сьлежкі ня ўнікнулі.

Цяпер з архіваў ахраньнікаў выяві-

Тав. ЭЙДЭЛЬМАН.

лася, што за намі неаслабна сачылі, ведалі пра кожны наш крок, але да... 1-га сакавіка. З 1-га сакавіка да 4-га, якраз у часе зьезду, сьлежкі ня было. У чым справа, мы так і ня ведаем. Але як бы там ні было, 1-га зьезду ахраньнікі не дасачылі.

Зьезд наш адбываўся ў маленькім пакоіку, у кватэры Румянцава і цягнуўся тры дні ад раніцы да вечара з невялікім перарывам на абед. Рэгляменту—ніякага ня было: хто як хацеў, так і гаварыў. Пратаколаў па канспірацыйных меркаваньнях не вялі. Рабіліся толькі сякія-такія запісы. Старшынёй на зьезьдзе быў Эйдэльман. Кожная група мела на зьезьдзе толькі адзін голас. У перарывах між пасяджэньнямі зьбіраўся абраны на зьезьдзе ЦК, які абмяркоўваў і вырашаў пытаньні арганізацыйнага характару.

На гэтым зьезьдзе мы выпрацавалі назву партыі і найменаваньне «Цэнтральны Камітэт», які быў намі абраны з 3-х чалавек (Эйдэльман, Крэмэр, Радчанка). Праграмы мы не абмяркоўвалі. Адзінае праграмнае пытаньне, разгледжанае намі,—гэта нацыянальнае. Між іншым, канец параграфа 8-га нашага рашэньня ўвайшоў назаўсёды ў нацыянальную праграму партыі: «Кожная нацыя мае права на самавызначэньне».

Новаму ЦК было даручана зрэдагаваць „Маніфэст“ ад імя 1-га зьезду, напісаны, як вядома, П. Струвэ.

— Чаму «Маніфэст» напісаў Струвэ? Чаму вы не даручылі напісаць яго Плеханаву ці Леніну?

— Справа ў тым, што трэба было напісаць «Маніфэст» хутка, а Плеханаў, які ў той час меў ужо вялікае імя, быў заграніцай, а Ленін, якога мы добра ведалі па яго кніжцы «Задачи русских социал-демократов», быў у ссылцы ў Сібіры...

Струвэ тады яшчэ ня быў тым, чым ён стаў пазьней. Радчанка запрапанаваў нам яго, як аўтара «Маніфэста». Мы радзіліся. Струвэ за паўгадзіны напісаў „Маніфэст“, у які пасьля ўнёс некаторыя папраўкі Радчанка і сёе-тое прарэдагаваў Крэмэр. Між іншым, слова «рабочая» у назьве «РСДРП» устанавіў сам Струвэ ў пагоджаньні з Радчанкам і Крэмэрам. Зьезд застанавіўся на назьве «РСДРП» Большасьць галасоў на зьезьдзе была супроць слова «рабочая», матывуючы гэта паменшавіцку; у партыі, маў, яшчэ мала рабочых і г. д. Струвэ, напісаўшы «Маніфэст», сказаў: «Гэткі «Маніфэст» можа выходзіць толькі ад «рабочай» партыі і ўнёс у назву «РСДРП» літару «Р». Такім чынам, склалася назва першае партыі рабочае клясы: «Расейская Сацыял-Дэмакратычная Рабочая Партыя».

3-га сакавіка па скапчэньні зьезду мы наладзілі вечарыну-разьезд. Апроч 9 дэлегатаў зьезду, на ёй былі і запрошаныя госьці. Многа і доўга мы гутарылі на гэтай вечарыне, седзячы за півам і гарбатай. Памятаю, што нават і тосты былі: устаў Тучанскі і адказаў, што мінула 15 год з дню арганізацыі «Групы Вызваленьня Працы» і выхаду першай брашуры Г. В. Плеханава „Социализм и политическая борьба“. Пасьля гаварыў Кац. Ён сказаў тост за тое, каб на наступным зьезьдзе было больш рабочых.

Ад'яжджаючы з Менску,—мы жылі ў готэлях і пераяжджалі ўвесь час з месца на месца, для канспірацыі,—мы лічылі, што гэты зьезд папярэдні, і што праз 6 месяцаў мы склічам другі зьезд, які пройдзе ў нас таксама адназгодна, але начы надзеі ня збыліся...

Тое, што адбыўся зьезд, было найвялікшай тайнай. Нават мы, удзельнікі, зусім ня ўжывалі слова «зьезд», а гаварылі «колёквіум».

Праз 8 дзён пасьля зьезду пачаліся арышты. Былі арыштаваны ўсе, апроч Вігдорчыка. Я быў арыштаваны 10 сакавіка ў Кацярынаславе разам з рабочым-паборшчыкам Полякам, з якім мы друкавалі брашуру „Новая Победа“ (пра новы закон аб рабочым дні, які быў прыняты ў 1897 г. пасьля стачаг тэкстыльшчыкаў у Піцеры). 11 сакавіка ў розных гарадох былі арыштаваны іншыя ўдзельнікі зьезду.

Тав. РУМЯНЦАЎ.

Толькі адзін Крэмэр быў арыштован у Чэрвені ці ў ліпені, прычым да свайго арышту ён здолеў аддрукаваць у бабруйскай друкарні наш „Маніфэст“.

У 1923 годзе я пасхаў у Менск паглядзець дом, у якім адбываўся наш зьезд. І вось я зноў у тым маленькім пакоіку, вакно якога выходзіць у сад пустыр, і прыслуга тут жыве тая-ж самая, якая была ў гаспадароў кватэры, дзе адбываўся наш зьезд. Памятаю, як яе на час пасяджэньняў выпраўлялі з дому і толькі ў апошні дзень на вечарыне-разьезьдзе яна частавала нас гарбатай і закускай.

Даўно гэта было—30 год таму назад,—а ўсё помніцца.

Як зарадзілася расейская с.-д. рабочая партыя.

13-га сакавіка спаўняецца 30 год з дню скліканьня зьезду, які паклаў пачатак арганізацыі Расейскай Сацыял-Дэмакратычнай Партыі. Гэты зьезд увайшоў у гісторыю, як першы зьезд Р.С.-Д. РП.

Большасьць удзельнікаў гэтага зьезду зараз—па-за радамі партыі, некаторыя з іх памёрлі. У партыі камуністаў-бальшавікоў з гэтай групы знаходзіцца толькі адзін т. Эйдэльман. Ён быў старшынёй першага зьезду.

— Яшчэ ў сакавіку 1897 году,—апавядае т. Эйдэльман,—з боку групы «Рабочей Газеты», якая называлася тады «Рабочее Дело», была спроба склікаць зьезд усіх сацыял-дэмакратычных арганізацый.

Спроба гэта ня мела посьпеху. Замест зьезду, у Кіеве ў 1897 г. адбылося нешта накшталт папярэдняй канфэрэнцыі. Пасьля яе ў працягу цэлага году вялася падрыхтоўка да будучага зьезду.

Параўнальна невялікая кіеўская арганізацыя склікала першы зьезд. Кіеў ня быў прамысловым горадам, за ім ня так уважліва сачыла паліцыя, як за цэнтрамі прамысловымі.

Кіеўская арганізацыя выяўляла ў той час ужо моцна зьяднаную, дысцыплінавую групу, якая амаль пабальшавіцку разумела, што такое партыя.

Самыя моцныя арганізацыі—маскоўская і пецярбурская—былі разгромлены. У іншых гарадох арганізацыі маглі чакаць правалу з дню на дзень.

Многія таварышы былі арыштаваны. Некаторыя, у прыватнасьці т. Ленін, засланы ў далёкую ссылку. Тым нямногім, што засталіся, пагражаў тойжа лёс.

Усё-ж, ня гледзячы на сур'ёзнасьць моманту, якая давала зразумець, што са скліканьнем зьезду трэба сьпяшацца, пакуль паліцыя не дабралася да застаўшыхся арганізацый, прайшоў год. У працягу гэтага году быў напісаны даклад аб зьезьдзе, і група таварышоў разьяжджала па розных гарадох для падрыхтоўкі зьезду.

К канцу лютага (па стар. стылю) у Менск зьехаліся прадстаўнікі шасьці арганізацый. Ад групы «Рабочей Газеты»—Эйдэльман і Вігдорчык, ад «Бунда»—саюзу яўрэйскіх рабочых Літвы і Польшчы--Крэмэр, Мутнік (Глеб) і Ш. Кац. Апроч гэтых дзьвюх арганізацый, на зьезд прыехалі прадстаўнікі чатырох саюзаў барацьбы за вызваленьне рабочае клясы: пецярбургскага (С. І. Радчанка), маскоўскага (А. Ваноўскі), кацярынаслаўскага (Пятрусевіч) і кіеўскага (Тучанскі).

Мы мелі весткі адносна далёка большага ліку арганізацый, чым арганізацыі былі ў Мікалаеве, Адэсе, Іванава-Вазьнясенску, Кременчугу, Беластоку і Харкаве. Але гэтыя арганізацыі, хоць мы і мелі іх на вуноце, ня лічыліся зусім акрэсьленымі, а прадстаўнікі харкаўскай арганізацыі самі адмовіліся ўдзельнічаць у зьезьдзе.

З вялікай асьцярогай зьбіраліся мы на зьезд. Самае слова „зьезд“ не вымаўлялася. Калі трэба было сказаць „зьезд“, гаварылі «калёквіум» (па-расейску—парада). За кожным з нас да зьезду вялася ўзмоцненая сьлежка, арганізаваная Зубатавым.

На самым зьезьдзе, зразумела, не вялі ніякіх пратаколаў і ня было ніякіх дакумантаў.

У жандарскім упраўленьні захаваліся дакладныя запісы амаль аб усіх удзельніках зьезду. Але цікава, што запісы ня ішлі далей 28 лютага (стар. стыль). У Маскве, як сьведчаць дакументы архакі, сьлежкі за намі ня было з 28 лютага да 4 сакавіка.

Зьезд цягнуўся тры дні: 1, 2 і 3 сакавіка. Кватэру знайшла бундаўка Гурвіч на краю Захараўскай вуліцы ў члена «Бунда» Румянцава. Тут у невялікім пакоі мы засядалі ад раніцы да вечара, спыняючы працу толькі на кароткі час для абеду.

Першы зьезд, як вядома, быў заняты абгавораньнем пытаньня аб арганізацыі партыі, аб яе цэнтральным камітэце, аб сродках. Праграма партыі тут не абмяркоўвалася. Мы ўсе ў той час разумелі праграму партыі прыблізна так, як яе склаў У. І. Ленін у адной з першых сваіх кніжак—„Задачи русских социал-демократов». Адзінае праграмнае пытаньне, якое было абмяркована на зьезьдзе,—гэта было нацыянальнае пытаньне. Зьезд вынес па гэтым пытаньні рашэньне ў духу сучаснае праграмы бальшавікоў. У канцы параграфа 8 статуту зьездам было

Дом, у якім адбываўся І-ы зьезд С.-Д. Рабочай Партыі ў 1898 г. (Менск, Савецкая вул. д. 137).

ска ана, што «кожная нацыянальнасьць мае права на самавызначэньне».

Па скапчэньні зьезду было рашана апублікаваць маніфэст з абвяшчэньнем аб арганізацыі партыі і яе цэнтральнага камітэту. У цэнтральны камітэт былі абраны Эйдэльман, Радчанка і Крэмэр.

Маніфэст быў складзен Струвэ і прарэдагаваны С. І. Радчанкам і Крэмэрам.

Перад зьездам мы наладзілі ў кватэры Румянцава таварыскую вечарынку. З сакавіка, увечары, мы з вялікай асьцярогай разьехаліся. А з 10 сакавіка ў розных гарадох пачаліся арышты сярод рэвалюцыянэраў. 10-га сакавіка ў Кацярынаславе быў арыштаваны Эйдэльман, а 11-га сакавіка ў іншых гарадох былі арыштаваны і некаторыя іншыя дэлегаты зьезду.

Маніфэст першага зьезду быў надрукован Крэмэрам у Бабруйской друкарні. Пасьля гэтага Крэмэр быў таксама арыштаваны.

Тав. Эйдэльман мае весткі адносна большасьці ўдзельнікаў першага зьезду. Усяго іх было 9 чалавек. 3 іх Вігдорчык у цяперашні час адышоў ад палітычнае работы, жыве ў Ленінграде і піша па пытаньнях сацыяльнага страхаваньня. Крэмэр таксама адышоў ад палітычнай работы, жыве ў Вільні і выкладае матэматыку ў Унівэрсытэце. Мутнік займаецца выдавецкай дзейнасьцю ў Бэрліне. Ш. Кац—тэхнічны рэдактар адной амэрыканскай газэты, Ваноўскі—прафэсар багасловія ў Токіё, Пятрусевіч—старшыня суда ў Польшчы, Тучанскі і Радчанка памёрлі (першы—меншавіком, другі—камуністам).

* * *

Ня шмат хто з таварышоў, якія працавалі да зараджэньня партыі ў глухім падпольлі, засталіся жывымі. Яшчэ менш засталося тых, хто, перажыўшы цяжкія гады падпольнай рэвалюцыйнай работы, прышлі ў далейшым у партыю бальшавікоў і застаюцца ў ёй дагэтуль.

Сёньня, папярэдні 30-годзьдзя з дню ўтварэньня партыі, мы павінны ўспомніць гэтых верных яе салдат.

Зося Уладзімераўна Памэранц. Была гаспадыняй кватэры ў Кіеве, де знаходзілася падпольная друкарня, у якой друкаваліся 1 і 2 нумары «Рабочей Газеты». Зараз—член Усе КП(б), працуе ў Ленінграде. Адным з заснавацеляў гэтай друкарні і яе галоўным працаўніком быў А. Д. Поляк. Зараз ён працуе ў музэі рэвалюцыі і музэі катаргі і ссылкі.

В. Д. Пеpазіч. Па прафэсіі літаратар, стары падпольны работнік. Зараз—член Усе КП(б), інструктар саюзу тэкстыльшчыкаў у Ленінградзе.

Грыгор Яўсевіч Рудэрман. Быў членам 1-га Кіеўскага Рабочага Камітэту. Цяпер—член Усе КП(б). Пасьля Кастрычнікавай рэвалюцыі быў Наркомам РСІ Беларускай рэспублікі, а ў далейшым, да нядаўняга часу- членам губэрскай кантрольнай камісіі ў Сталінградзе.

Тав. Копэльзон (клічка «Цімафей»). Да часу 1-га зьезду РСДРП быў адным з актыўных кіраўнікоў партыі «Бунд» — саюзу яўрэйскіх рабочых Літвы і Польшчы.

Імя «Цімафей» было адным з самых папулярных сярод рабочых усіх прамысловых цэнтраў царскай Расеі. Зараз тав. Копэльзон працуе ў Дзяржвыдаце рэдактарам сацыяльна-эканамічнага аддзелу.

Тав. Гажанскі (клічка «учитель»). Адзін з старых членаў рабочай рэвалюцыйнай арганізацыі. Па прафэсіі—эканаміст. Цяпер выкладае ў савпартшколе.

Феафан Іванавіч Пракоф'еў. Адзін з старых членаў арганізацыі. Зараз—член УсеКП(б). Працуе ў Вярхоўным Судзе.

А. Б. Зевіна. Па прафэсіі краўчыха. Была ахвярнай работніцай кіеўскай арганізацыі. Зараз працуе ў музэі імя Леніна.

ПРА МІ...

Вясною такою,
як
ў мястэчку далёк...

першы раз у жы...
дзіўнае слова
тад...

Лета праходзіла,
во...
восень,
вясной
Кастрычнік прышоў...

Воляй чаканай
сьц...

. . . . . .

Толькі нядаўна бы...

Мястэчка ізноў, як ...
Бацька ў хату:
ў мя...
Маці збавеньня малі...

. . . . . .

Раніца... Ціха...
Касы...
Гарцуюць уланы на ...
У штабе на плошчы,
сядзіць камуністы п...
Допыт здымаюць: н...
яны не пачуюць—

У вочах
зьвярына-драпеж...

шалее паручык Барэ...
Лёс яго вырашан,
вед...
Вывелі з штабу на пл...
Пад нізенькім дрэвам
ля мур...
сэрца навекі зайшлос...
Ды толькі званы
расхадзі...
Суседзі таварышы зм...
Хто здолее зьмерыць
і роспач
і помсту нав...
Ніяк не забудуцца ты...
і дзень той, цябе як ...
Сонца ля блізкае вам ...
на варце пачэснай ста...
Праймчаліся годы
нава...
Сягоньня ня тое, што ...
Загінуўшых славы
мы не ...
ў імкненьні
да мэты

ЯНКА

Контр-рэвалюцыйная з... на Данбасе.

Камісія УЦСПС для выяўленьня варунка...

МАСКВА. 9 сакавіка ўвечары на чарговым пасяджэньні прэзыдыуму УЦСПС т. Томскі зрабіў паведамленьне аб эканамічнай контр-рэвалюцыйнай дзейнасьці групы інжэнэраў і тэхнікаў на Данбасе.

Прэзыдыум УЦСПС ухваліў скласьці камісію з сяброў прэзыдыуму—сэкратара УЦСПС тав. Дагадава, загадчыка тарыфна-эканамічным аддзелам тав. Гінзбурга і старшыні ЦК саюзу горнарабочых тав. Шварца,—якой даручыць: 1) распрацаваць праэкт ліста да прафэсыянальных арганізацый і сяброў саюзу ў зьвязку з выкрытаю контр-рэвалюцыйнаю дзейнасьцю групы інжэнэраў і тэхнікаў на Данбасе; 2) падаць праз самы кароткі прэзыдыуму рад канкрэтн... зьвязку з контр-рэвалюцы... цю групы інжэнэраў і тэх... на з партыйнымі і саюзн... ямі ўважліва азнаёміцца ...яніх адбывалася дзейнась... цыйнае групы, а таксам... нія выклікалі з боку ... арганізацый падбайнасьці дзейнасьцю гэтае групы; ...ды, каб пазбавіць у дале... дзяржаўныя прадпрыем... чых ад падобных зьявіш...

УДЗЕЛ ТУРЦЫІ НА КАНФЭРЭНЦ... РАЗБРОЕНЬНІ.

ЖЭНЕВА, 9 III. На сёньнешнім пасяджэньні рады Лігі Нацый прадстаўнік Галяндыі Ван-Блёкляндт выступіў з дакладам наконт польска-літоўскага пытаньня. Даклад ухвален бяз спрэчак.

Далей прадстаўнік Румыніі зачытаў ліст Залескага з прапановаю запрасіць Турцыю да ўдзелу ў працы падрыхтоўчае камісіі аб разброеньні. Прапанова Залескага была ...

Штрэзэман напомн... прапановаю ў Лігу ... тэлеграма за подпіс... кома па Замежных ... вінава, і запытаў, ... Лігі Нацый патрэбн... сваёй пастанове Ліг... Штрэзэмана была ... чак.

Урад Пуанкарэ ня пойдзе на абвяшчэ...

БО БАІЦЦА РАЗЬВЯЗАЦЬ РЭВАЛЮЦЫЙНЫЯ ...

ПАРЫЖ, 9-III. У канцы ўчарайшага пасяджэньня палаты дэпутатаў камуністычны дэпутат Бэртон падаў ад імя камуністычнае фракцыі прапанову неадкладна абмеркаваць праэкт аб поўнай палітычнай амністыі. Прапанова, пасьля таго, як урад паставіў пытаньне аб даверэ, была адхілена 359-ю галасамі проці 143.

Міністр юстыцыі Барту ў адказе Бэртону заявіў: „Калі-б мы згадзіліся на ўсеагульную амністыю, дык урад не застаўся-б нічога іншага, як саступіць сваё месца камуністычнай Францыі. А мы ведаем на прыкладзе краю, з якога камуністы навуча... муністычнае фр... азначаў-бы пачат...

Выступіўшы ад ... заявіў, што рады... правядзеньня аг... тым тыдні пададу... ліць асоб, якія ... зація з іх палі... якія зьяўляюцца ...

Водлуг вестак ... урад, як відаць, ... зваленьню з аст... татаў на час вы...

Вынікі выбараў ураду лёнданск...

ЦКАВАНЬНЕ КАМПАРТЫІ АГЕНТАМІ МА...

ЛЁНДАН, 9-III. На выбарах у раду лёнданскага графства (лёнданскі муніцыпалітэт) удзельнічала 116 кандыдатаў кансэрватыўнае партыі, 108—рабочае партыі, 82—лібэральнае партыі, 15—левага крыла рабочае партыі і 10—кампартыі. Кансэрватары сабралі 577.248 галасоў, рабочая партыя—498.910, лібэралы— 191.249, левае крыло рабочае партыі—13.805 і камуністы—8.631.

Кансэрватары атрымалі 77 мандатаў, рабочая партыя—42, лібэралы--5. Увогуле кансэрватары страцілі 7 месц, рабочая партыя выйграла 8 месц і лібэралы страцілі 1 месца.

Ва ўсіх выс... лі высунуты к... ла і камуністы... асобы рабочае... мую бессарам... панію, ня ме... партыі. Дос... служыць так... бочай партыі... Грын: «Выбе... сэрватызму ... кае; забіс... ...ючы ... ...ф... ...ад...

...енск у лютаўскія дні.

(Усп...ніны).

...горад Менск ...кімісьці смут... ...ю...мі. Фронт ...адсоўваўся да ...нізьлічаная ...ідала раненых ...ад... ...ні свае ...ізвалі вельмі ...ала дывізія. ...былі пахму... ...крах. Вай... ...ляваць». І ...ды ўжо ...чаль... ...без ...ар...

...ваеннага вокругу. Гэтыя рэпрэсіі стварылі яшчэ больш цяжкі настрой у горадзе. Начальству прышлося зьмяніць «курс». Губарнатар склікаў у сябе раут з прадстаўнікоў яўрэйскай, польскай і расейскай буржуазеі, каб аб'яднаць іх наўкол справы дапамогі хворым і раненым салдатам. Папулярны ў горадзе казацкі есаул пры штабе начальніка вокругу, як відаць, па дырэктыве начальства распачаў арганізацыю „каапэрацыі“. Гэту «каапэрацыю» падтрымлівала як вайсковая, так і цывільная ўлада, а таму яна хутка пачала расьці. Праз кароткі час каапэратыў есаула налічваў ужо каля 10.000 членаў.

Гэтаму-ж есаулу было даручана «ар... ...ваць» буржуазею. Ён стаў выда... ...ральны» часопіс, ладзіць у ...ятніцы», на якія зьбіра... ...нікі ўсіх палітычных на... ...да «бундаўцаў».

...нага вокругу быў спакоў... ...ай часьці працаваў штаб... ...а каапэрацыйнай і «ле... ...ніі арудаваў казацкі еса... «нацыянальнага пытань... ...атар.

...м, гэтым сталла контр-разь...

...зэту не раней 11-ай гадзіны раніцы, гэта значыць тады, калі губарнатарская газэта ўжо была распрададзена. Усе спробы выдаўцоў прыватнай газэты атрымаць візу цэнзара адначасна з губарнатарскай газэтай разьбіваліся аб катэгарычныя заявы лёкая або пакаёўкі віцэ-губарнатара:

— Яны яшчэ сьпяць...

Выдаўцы рашылі «падставіць ножку» губарнатарскай газэце. Яны перабудавалі сваю газэту так, каб яна фактычна была вячэрняй. Адразу справа набыла другі зварот. Тыраж газэты в кожным днём стаў расьці, а губарнатарская газэта пайшла ўніз...

Віцэ-губарнатар адказаў на гэта тым, што пачаў амаль што кожны дзень выкідаць з газэты цэлыя слупкі. А з тэй прычыны, што газэта падавалася цэнзару ўжо ў зьвёрстаным выглядзе, дык «тактыка» віцэ-губарнатара часта затрымлівала выхад яе на некалькі гадзін.

* * *

Аднаго разу, гэта было 26-га ...га (старога стылю), газэта не ... а за суткі ніводнай ...ні на ...

...тэлеграмаў ня было, і газэта вышла з «плехам». Вышла з «плехам» замест тэлеграмаў і губарнатарская газэта. А ў дадатак да гэтага ня прышлі яшчэ і сталічныя газэты.

На ўсіх вуліцах Менску загаманілі пра гэту дзіўную зьяву.

Казацкі есаул наладзіў чамусьці назачарговую «пятвіцу». У яго прасторнай і прыхільнай сталовай у гэты вечар было шмат народу. Але гутарка ня клеілася: ня ведалі, пра што гаварыць,—ужо два дні горад фактычна адарваны ад усяго сьвету...

Казацкі есаул з таемным выглядам паведаміў, што, «па некаторых вестках», у Петраградзе адбываюцца нейкія непарадкі, што чакаецца перамена «курсу» і перамена ў складзе ўраду.

На трэці дзень газэта таксама вышла з «плехам»—ня было ніводнай тэлеграмы. Сталічныя газэты зноў ня прышлі.

У горадзе запанавала ўжо ўзбуджанасьць. Людзі хадзілі па вуліцах гурткамі і пра нешта шушукаліся.

Днём рэдактароў газэт выклікалі да начальніка канцылярыі ваеннага вокругу.

— В... ...сказаў ён рэпактарам выбухнулі непа... ...вы ўрад на чале з ...Мы ня ведалі ў гэ... ...біць... усё чакалі. А ...залі ўсе тэлеграмы ...ныя газэты... Зараз ...-менш вызначылася. ...тэлеграмы за ўсе тры ...

...нцылярыі падаў рэ... ...рах тэлеграмаў ПТА ...тэлеграфнага агенц... ...ны горад ужо чы... ...ных тэлеграмаў пра назначэньне князя Львова.

Цэнтральныя вуліцы гораду хутка сталі напаўняцца натоўпам людзей. Зьявіліся нарады гарадавых і салдатаў. Газэтчыкаў літаральна разрывалі. Каля рэдакцыі газэты «з яўрэйскім водценьнем» сабралася вялікая грамада, якая вымагала новых весткаў.

Каля 4 гадзіны ночы рассыльны тэлеграфу прынёс у друкарню некалькі тэлеграмаў. Выгляд у яго быў узбуджаны, але радасны.

— Вось,—сказаў ён, падаючы тэлеграмы начному рэдактару,—цяпер, значыцца, ужо без цара будзем...

А 7 гадзіне раніцы на вуліцах Менску ўжо крычалі газэтчыкі:

— Адрачэньне цара ад трону! Адрачэньне цара ад трону!..

Ноччу выпаў глыбокі сьнег, а на раніцу моцна падмерзла. Вуліцы зноў напоўніліся людзьмі. Абываталі хапалі тэлеграмы, віталі адзін аднаго «з пазбаўленьнем»...А ле гарадавыя ў белых рукавіцах яшчэ сталлі на сваіх пастох.

Гадзіне к 12 дню пеарганізаваныя кучкі абываталяў сталі абсваружываць «фараонаў»—гарадавых, паліцмэйстар і прыставы некуды пазьнікалі...

У гарадзкай думе днём адбыўся мітынг разам з гласнымі гарадзкой думы. Паміж іншымі прамоўцамі выступіў з прамовай і начальнік ваеннага вокругу—той самы, па загаду якога затрымліваліся папярэдні тэлеграмы аб здарэньнях у Петраградзе і сталічныя газэты.

— Грамадзяне, — сказаў ён,—мы, вайсковыя, даўно ўжо адчувалі цяжар самаўладзтва. Мы разам з вамі радуемся цяпер, што павалілася самаўладзтва...

Дума ўзяла ўладу ў свае рукі...

Камэндантам гораду назначылі «лібэральнага» казацкага есаула... Г. Л.

сакавіка рэалізавала па- 30 проц. заданьня.

руб. рэалізавана ў 6 акругах, ньнем Віцебскай і Мазырскай.

ключна па 6 ыняткам Ма- кай, рэалізаненьня сялян- а суму 946592 м 30 проц. за- ліку вайсковыя на 199 550 р. а рэалізавала на 747.042 р. выканала 23,3

кладае рэалізаx акругах: Ба- вана на 212702 і (158264 р.), руб.), Менскай леўскай (109467 й (58792 руб.). пад увагу Ві- ырскую акругі, ю, дзе рэалізаходзіць даволі гульны процант рэалізаванай пазыкі на 7 сакавіка перавысіць 30.

Само сабой зразумела, што гэты посьпех рэалізацыі пазыкі здавальняючым прызнаць немаг чыма, бо тэрмін, калі павінна быць выканана ўсё заданьне па рэалізацыі пазыкі, канчаецца 1-га красавіка г. г.

Вывад адгэтуль ясны: усе партыйныя, савецкія і грамадзкія арганізацыі на мясцох павінны зьвярнуць максымум увагі і выявіць найбольшую актыўнасьць да таго, каб заданьне па рэалізацыі пазыкі ўзмацненьня сялянскай гаспадаркі было выканана ў тэрмін і абавязкова.

Не за гарамі вясна, калі селяніна ў вёсцы не асабліва лёгка спаткаеш. А таму неабходна напружыць усе сілы і энэргію зараз, бо пасьля—каб ня было позна.

Перад вясеньняй сяўбой.

НАШЫ МАГЧЫМАСЬЦІ.

НА 1-ГА САКАВІКА ЗАГАТОЎЛЕНА 232 ТЫСЯЧЫ ПУД. АЎСА І 60 ТЫСЯЧ ПУД. ЯЧМЕНЮ.—МЯСЦОМ, ДАДЗЕНА ДЫРЭКТЫВА ПРАВЯРАЦЬ ПРАХРОШЧВАНЬНЕ ЗАВАЗІМАГА НАСЕНЬНЯ.—ПЛЯН ЗАГАТОЎКІ АЎСА НА МЯСЦОВЫМ РЫНКУ НЯ ВЫКАНАН І ЗУСІМ ДРЭННА АБСТАІЦЬ СПРАВА З ЗАГАТОЎКАЙ НАСЕНЬНЯ ЛУБІНУ.—КАМПАНІЯ ПА АЧЫСТЦЫ НАСЕНЬНЯ НАЛЕЖНА НЕ РАЗГАРНУЛАСЯ.

Гэтымі днямі пад старшынствам Наркома Земляробства т. Прышчэпава адбылася нарада загатавіцеляў насеньня, якая абмеркавала цэлы шэраг пытаньняў.

Павохле інфармацыі Белсельсаюзу ўжо афармлен завоз у межы БССР 400 тысяч пуд. аўса і 30 тысяч пуд ячменю.

Увогуле, на 1-га сакавіка мясцовыя арганізацыі загатовілі наступную колькасьць насеньня: Белсельсаюз—100 тысяч пуд. аўса і 35 тысяч пуд. ячменю; спажывецкая кааперацыя—50 тысяч пуд. аўса і 13 тысяч пуд. ячменю, „Хлебапрадукт"—10 тысяч пуд. аўса і 12 тысяч пуд. ячменю, к-ты сялянскай узаемадапамогі—72 тысячы пуд. аўса—ўсяго 232 тыс. пуд. аўса і 60 тысяч пуд. ячменю, а разам з насеньнем, што завозіцца па нарадах, будзе 632 тысячы пуд. аўса і 90 тысяч пуд. ячменю.

На загатоўцы іншых відаў насеньня зараз у нас такое становішча: мае паступіць —652,5 тон насеньня капюшыны (122 проц. заданьня), 189 тон сэрадэлі (76 проц.), 1287 тон вікі (104 проц.), 81 тона коранапладаў (96 проц.), 501 тона лубіну (38 проц.), 888 тон лёну дзіўгунцу (101 проц.) і рознага насеньня гародніны на 45 тысяч руб. (75 проц.).

Такім чынам, вострых недахват будзе толькі з лубінам.

Калі ў паасобных выпадках завазімы авёс будзе мінімальных кандыцыяў (65 натура), нарада пастанавіла запрапанаваць с-г. кааперацыі, акруговым зямельным аддзелам і агранорсэкзалу арганізаваць праверку на кандыцыйнасьць завазімага аўса і ячменю (прахрошчваньне, насьмочанасьць, натура і інш) і, у выпадку нізкай якасьці, трэба праводзіць ачыстку і пратручваньне. Адходы пасьля ачысткі трэба прадаваць савецкім гаспадаркам на корм, а ўзамен браць ад іх добраякасное насеньне.

Загатавіцелям яшчэ раз пастаноўлена пацьвердзіць, што згодна пастановы СНК яны павінны завозіць насенны матар'ял у паўднёвыя акругі: Бабруйскую, Мазырскую і Гомельскую не позьней 15 сакавіка.

Нарада канстатуе, што загатоўка лубіну па ўнутраным рынку БССР праходзіць надзвычайна слаба, дзеля чаго пастаноўлена прапанаваць загатавіцелям узмацніць загатоўкі насеньня лубіну. Поруч з гэтым пастаноўлена прасіць Наркамгандаль узьнімць пытаньне аб завозе лубіну з іншых райёнаў Савецкага Саюзу.

У адносінах угнаеньня нарада пацьвердзіла заяўку на дадатковым завозе 2500 тон суперфасфату, 2000 тон калійнай солі і 1500 тон тамасшлаку і ўзьнята хадайнаньне аб завозе ў БССР 1200 тон касьцяной мукі.

Нарада адзначыла, што кампанія ачысткі насеньня праходзіць вельмі слаба. На гэта пастаноўлена зьвярнуць максымум увагі. Адначасна акругам прапанавана спазначэнна інфармаваць аб ходзе кампаніі на насеньнячышчэньні праз друк.

Мінэральнага ўгнаеньня ня хопіць.

Для правядзеньня вясеньняга севу па Цэнтраземскладу і Белсельсаюзу завозіцца: 5.500 тон суперфасфату, 704 тоны калійнай солі, 600 тон тамасшлаку, 1.500 тон фасфарытнай мукі, 32 тон чылійскай селітры, 100 тон сервакваснага амонія і 80 тон касьцяной мукі.

Будзе адчуваць недахват, галоўным чынам, касьцяной мукі, калійнай солі, тамасшлаку і суперфасфату.

Што датычыцца сельска-гаспадарчых машын, то завоз іх праходзіць бесперабойна. З машын можна заўважыць недахват культиватараў, трыераў, ільнатрашчотак і трактараў.

Практычныя мерапрыёмствы.

Нарада ўхваліла цэлы шэраг мерапрыёмстваў у галіне прысьнящаньня завозу і загатоўкі добраякаснага насеньня, угнаеньня і інш.

Адзначаючы, што плян загатовак аўса на мясцовым ры ку ў разьмеры заданьня Наркамгандалю (275 тысяч пуд. акрамя к-таў узаемадапамогі) ня выканан, нарада пастанавіла прасіць Наркамгандаль яшчэ раз пацьвердзіць загатавіцелям аб прысьнящаньні загатовак.

У тым выпадку, калі „Хлебацэнтр" ня можа адгрузіць авёс належных кандыцый, трэба будзе паставіць пытаньне аб перадачы нарадаў па „Хлебацэнтру" іншым загатавіцелям.

Мерапрыемствы да пасеўнай кампаніі.

Па дакладу аб забясьпечаньні пасеўнай кампаніі крэдытамі Савет Белсельбанку пастанавіў яшчэ раз прасіць Цэнтральны Сельска-гаспадарчы Банк аб адпуску 200,000 руб. на травасеяньне і 200.000 р. —на машынаазабясьпечаньне.

Паміж іншым даручана праўленьню Белсельбанку, сумесна з сэкцыяй калхозаў, высьветліць і задаволіць цалкам пасеўную кампанію крэдытамі.

Пастаноўлена паведамліць Эканоміпараду аб тым, што Белсельтрэст, сельска-гаспадарчая кааперацыя і ЦК сельскай узаемадапамогі не падалі Белсельбанку заявак на неабходныя сродкі для рамонтных майстэрняў с.-гасп. інвэнтару.

Крэдыты сельскай гаспадарцы.

330.000 РУБ. НЯ ЗАГАТОЎКУ НАСЕНЬНЯ АЎСА І ЯЧМЕНЮ.

Праўленьне Белсельбанку адпусьціла дадаткова акруговым с.-гаспадарчым крэдытным таварыствам 150.000 руб. на загатоўку насеньня аўса і ячменю. Разам з тым запранована таварыствам вылучыць са сваіх сродкаў на гэту-ж мэту 100.000 руб. Апрача таго Белсельбанк адпусьціў акругам 180.000 р. на пашырэньне крэдытаў акрсельсаюзаў на загатоўку насеньня аўса і ячменю.

129.000 РУБ. НА ЎЗМАЦНЕНЬНЕ КАЛГАСАЎ.

Праўленьне Белсельбанку адпусьціла 129.000 руб. на крэдытаваньне калектыўных гаспадарак БССР да вясеньняй насеўнай кампаніі.

ІЛЬГОТЫ ДЛЯ НОВААРГАНІЗУЕМЫХ КАЛГАСАЎ.

У мэтах палягчэньня арганізацыі новых калгасаў Белсельбанк запрапанаваў акруговым сельска-гаспадарчым таварыствам выдаваць крэдыты гэтым калгасам пад абавязацельства, а ўжо потым афарміць залог.

12 000 РУБ. НА НАБЫЦЬЦЁ ЖАРАБКОЎ ДЛЯ ТАВАРЫСТВАЎ.

Белсельбанк адпусьціў 12.000 руб. на набыцьцё жабракоў для таварыстваў жывёлагадоўлі. З гэтай сумы адпушчана Воршы і Полацку па 3000 р. і Магілеву—6000 руб.

Што песееш, тое і пажнеш.

Кожны ведае прыказку: «Што песееш, тое і пажнеш». Гэта значыць, што ўраджай будзе толькі тады добры, калі пасеў будзе зроблен як належыць. Дзяржава ўжо рыхтуецца да падыходзячай сяўбы: парыхтоўвае насеньне, угнаеньні, пушчае ў рух зерноачыстчальныя абозы, праз аграномаў растлумачвае аб падрыхтоўцы зямлі і насеве, выдае крэдыты і г. д.

Чарга за селянінам падумаць аб тым, як падрыхтавацца да пасеву, пачаць падрыхтоўвацца зараз-жа.

Папершае, кожны селянін павінен сеяць толькі ачышчаным насеньнем. Пры насеве неачышчаным насеньнем, разам з добрым насеньнем, усходзяць і сьмяцьцёвыя травы, якія глушаць пасеў і тым самым паніжаюць ураджай. Рабілі такі досьлед. На двух адналькавых кавалках зямлі паселі жыта, прычым на адным з іх жыта потым палолі, а на другім—не. Ураджаі атрымалі такія: з непраполатага вучастку—11 пудоў, а з праполатага—33 пуды. Бачыце, якая вялікая розьніца.

Адзін вучоны падлічыў, што ўсе сяляне Беларусі ад засьмечанасьці пасеваў недабіраюць ураджаю—каля 15 мілёнаў пудоў хлеба. Ачышчаючы насеньне, мы павялічваем ураджай на некалькі пудоў (трэба таксама зьнішчаць сьмяцьцёвыя травы на палёх пры апрацоўцы зямлі). Вяліце свае насеньне на аграпункт, а таксама туды, дзе будуць стаяць збожжаачыстныя машыны.

А можна зрабіць так. Сабраўшыся групай у некалькі чалавек, можна арганізаваць машыннае таварыства і ў крэдыт атрымаць сартоўку. Напрыклад, сабралася 20 чалавек, ім далі ў крэдыт сартоўку каштоўнасьцю ў 120 р. (добрая), тэрмінам на 2 гады. Гэта значыць, што ў год кожны будзе выплачываць па 3 р., якія аплацацца прыбыткам ад ураджаю. А потым сартоўка будзе ўжо ўласьнасьцю сяляні.

Апрача ачысткі, збожжа часта трэба бывае пратраўліваць, г. з. ачышчаць яго ад заразы. А зараза ў нас бывае такая: спарыньня (зубы, ражкі) і галаўня (сажа). Спарыньня часьцей бывае на жыце, па 1-2 ражкі на каласу. Калі гэтых ражкоў на 1 пуд збожжа больш $^1/_8$ фунта, дык ад такога збожжа могуць атруціцца і памерці людзі і жывёла.

Зьнішчыць спарыньню лепш за ўсё так. Адзін пуд звычайнай солі разводзіцца на 4 вядры вады ($^1/_2$ пуда на 2 вядры); у гэту ваду апушчаецца насеньне ў рашэце так, каб берагі рашата былі над вадой. Ражкі ўсплываюць наверх, іх зьбіраюць і зьнішчаюць (закапываюць у яму), а насеньне прамываюць чыстай вадой і высушываюць ў цяні.

Галаўня-ж (сажа) псуе муку і зьнішчае ўраджай. Дзеля таго, каб заразіць 1 расьліну, трэба 1 маленькая пылінка (спора). Ад сажы насеньне патраўліваюць ці фарматлінам, ці мядзяным купарвасам (сінім каменем). Фарматліну бярэцца 1 шклянка і разводзіцца ў 5 вёдрах вады. Гэтай колькасьці раствору хопіць на 40 пудоў насеньня. У бочку з растворам фарматліну апушчаюць у мяшку пух, паўтара пуда насеньня на некалькі хвілін, затым высыпаюць яго і яно ляжыць пакрытае мяшкамі гадзіны са 3, а потым прасушываецца ў цяні на ветру. Пратраву трэба рабіць перад самым пасевам. Мяшкі і ўсякая іншая пасудзіна таксама павінна быць прамыта ў растворы.

Сіняга каменю трэба $^1/_4$ ф. на 1 вядро вады і гэтага дастаце на 6-8 пудоў насеньня. Прамываецца таксама як і фарматлінам, толькі пакрытае мяшкамі насеньне ляжыць даўжэй, гадзін 12, а затым высушываецца.

Замест таго, каб насеньне нагружаць у бочку з растворам фарматліну альбо сіняга каменю, можна рассыпаць яго ў кучы ў $^1/_2$ арш. вышынёй, і паступова паліваць яго растворам з лейкі, ці праз венік. Фарматлін і сіні камень можна дастаць на аграпункце бясплатна.

Аб гэтым павінны паклапаціцца мясцовыя актывісты і ў першую чаргу—камсамольцы, перадавыя гаспадары, с.-г. гурткі.

За дапамогай можна зьвярнуцца да агранома—ён пакажа, як робіцца пратраўліваньне. Справа гэта нічога не каштуе (калі нават купляць фарматлін і сіні камень, то і тады гэта будзе каштаваць драбніцу), а ўжо ад гэтага можна атрымаць некалькі пудоў лішніх.

Далей, у гэту пасяўную кампанію кожны гаспадар павінен зьвярнуць увагу на павялічэньне ў сваёй гаспадарцы кармоў. Вы добра ведаеце, што чым больш корму, тым больш скаціны.

Больш скаціны—больш гною, а больш гною—вышэйшыя ўраджаі.

Сейце больш кармовых траў (канюшына, сэрадэля, віка), разводзьце кармавыя буракі (ад іх каровы значна павялічываюць удоі), палепшайце свае сенажаці.

Ва ўсіх вялікі недахоп гною: ужывайце штучныя ўгнаеньні.

Таварышы сяляне! Падумайце аб тым, што тут напісана. Не спадзявайцеся на тое, што часу да пасеву яшчэ шмат, а ўжо цяпер прымайцеся за справу: ачышчайце насеньне, набывайце фарматлін і мядзяны купарвас, купляйце насеньне кармавых траў і буракоў. Дружна за працу! Памятайце: «Что песеш, тое і пажнеш»!

АГРАНОМ ТРУШЫНСКІ.

Маленькі фэльетон.

УХАБЫ НА ДАРОЗЕ.

Бабруйскі «Камуніст» паведамляе: «Рэдакцыя даводзіць да ведама, што з 1 сакавіка газэта «Камуніст» будзе выходзіць з **безкаштоўным** штомесячным літаратурным дадаткам».

Бач, якія шустрыя бабруйчане,—не пасьпелі яшчэ і аднаго нумару дадатку выдаць, а ўжо рэдакцыя паведамляе чытачоў:

— Асабліва, маўляў, на нас не спадзявайцеся, бо мы, маўляў, сваё, што страціў на паперу,—спагонім. Мы, маўляў, «безкаштоўны» выдадзім...

Мы—гэткія!..

... Вось, каб некаторыя нашыя цэнтральныя рэдакцыі, ды ўзялі прыклад з бабруйчан, а то друкуюць некаторыя свае часопісы, а аб іх каштоўнасьці ані слова, ні гу-гу,—нібы іх гэта і не датычыцца...

— Хітрыя!..

. . . . . .

Віцебская «Заря Запада» ў нумары 59-м ад 9 сакавіка сваю перадавіцу пачынае наступным:

«Увесь Савецкі Саюз ставіць перад надзвычайна важнай задачай правядзеньне вясеньняй пасеўнай кампаніі».

Таварышы з «Зари Запада», што гэта вы там у рэдакцыі ставіце і калі

[illegible] папаўна ставіце, дык куды, пан[illegible] чаму?

Сьледам у гэтым-жа артыкуле таем:

„У гэтай кампаніі павінны [illegible] правадзіцца ў жыцьцё тыя з[illegible] перабудовы нашай вёскі, якія [illegible] начылі XV зьезд УсеКП(б) і зьезд КП(б)Б.

Таварышы з «Зари Запада», [illegible] жа, хто там у рэдакцыі ў вас [illegible] значае—задачы зьезд, ці зьезд за[illegible]

Далей:

«Усе мерапрыёмствы ўлады [illegible] ны быць у асноўным накіро[illegible] вясковай беднаце і серадняку».

Тут, як і ва ўсім перадавым, а[illegible] як відаць, меў намер выка[illegible] кую думку і, як відаць, кары[illegible] беднаце і серадняку,—дык пан[illegible] тады ў гэткай необходнай (як ба[illegible] чае і сама рэдакцыя) справе і [illegible] туман на чытача наводзіць.

. . . . . .

Столькі гаварылі аб беларусізацыі, с[illegible] кі настаноў па гэтаму пытаньню пры[illegible] што ўжо я пісаньмем аб гэтым толькі [illegible] тытам.

А вось, „Белорусский Коммерч[illegible] лстень", усе гэтыя настановы выпушчаны [illegible] не датычацца...

Выцнам як і Наркамгандаль Беларусі [illegible] друкуе пастановы ў гэтым Бюлетэні...

— Нядобна!..

Алёша

У ПРЭЗЫДЫУМЕ ЦВК БС[illegible]

8-га сакавіка пад старшынствам т. Хацкевіча А. І. адбылося пасяджэньне Прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР. Разгледжан шэраг пытаньняў.

Аб дзейнасьці Дзіцячай Камісіі ЦВК БСС[illegible]

Заслухан даклад Нам. Старшыні Дзіцячай Камісіі ЦВК БССР тав. Будзіна аб дзейнасьці Дзіцячай Камісіі.

Цэнтральная Дзіцячая Камісія ў сваёй рабоце кіравалася дырэктыўнай пастановай Прэзыдыуму ЦВК БССР ад 5-II-27 г., а таксама пастановай Пленуму Камісіі, які адбыўся ў лістападзе 1926 г. Справаздачны 1926-27 г. характарызуецца пляніраваньнем у рабоце, устаноўленьнем шчыльнейшай сувязі з акруговымі дзіцячымі камісіямі і Т-вамі „Прыхільнік Дзяцей", а таксама ўзмацненьнем кіраўніцтва імі як шляхам заслухоўваньня дакладаў аб іх дзейнасьці на Прэзыдыуму ЦКДД, так і шляхам абсьледваньня. Як станоўчы бок у працы трэба адзначыць некаторае ўзмацненьне і ажыўленьне работы савецкай грамадзкасьці (на БССР у сучасны момант налічваецца звым 18.000 членаў Т-ва «Прыхільнік Дзяцей» і каля 300 ячэек).

Матар'яльны стан ЦКДД, акруговых дзіцячых камісій і Т-ва «Прыхільнік Дзяцей» палепшаўся, што дазволіла ўзмацніць работу барацьбы з бясьпрытульнасьцю і на дапамозе дзецям. З адмоўных бакоў у рабоце ЦК Дапамогі Дзецям неабходна адзначыць наступнае: на дзяржаўным і мясцовым бюджэтах, за выключэньнем утрыманьня дзіцячых установаў, ня было адпушчана ніякіх сродкаў на барацьбу з бясьпрытульнасьцю, і ўся праца па адшуканьні сродкаў была ўскладзена на плечы дзіцячых камісій і Т-ваў „Прых. Дзяцей". Другім адмоўным момантам, які перашкаджаў нашай працы, зьяўляецца тое, што паслабла ўвага і інтарэс да нашай работы з боку дзяржаўных установаў. Перашкодаю ў рабоце таксама зьяўляецца ня зусім добра пастаўленая работа на статыстычным вуэту бясьпрытульных дзяцей, а таксама не наладжана навукова-дасьледчая праца па вывучэньні бясьпрытульных.

Галоўнай крыніцай, адкуль павялічваецца колькасьць бясьпрытульных дзяцей, у БССР зьяўляецца вёска і мястэчкі.

Гэтай-жа нарадай было ўказана на недапусьцімасьць сыстэматычнай пераскідкі дзіцячых дамоў з гораду ў вёску, што яшчэ дасюль назіраецца ў нас. Гэтыя пераскідкі на 90 проц. робяцца не таму, што, як некаторыя гавораць—траба выхаваць прыстасаваць да сельска-гаспадарчае працы, а таму, што неабходна аслабаніць памяшканьні і гэта робяць за лік дзіцячых дамоў.

За мінулы год ЦК Дапамогі Дзецям акруговымі дзіцячымі камісіямі і т-вамі «Прыхільнік Дзяцей» зрасходавана 511832 руб., што складае 35 проц. сум, якія адпушчаюцца на барацьбу з дзіц. бясьпрытульнасьцю на дзяржаўным і мясцовым бюджэтах. З гэтых сродкаў ЦКДД расходавана: 100000 руб. на будаўніцтва Усебеларускай Дзіцячай Камуны ў г. Магілеве на 200 чалавек; 34410 р.—на ясьлі, патранат і летнюю ясельную кампанію; 20882 р. 78 к. на палепшаньне становішча дзіцячых дамоў; 5000 руб. на адчыненьне клюбу-сталоўкі ў гор. Менску на 150 чалавек; 5000 рублёў пераведзена дзецям узнаўняўшым ад зямлятрусу ў Ленінакане; 35000 р. выдана як субсідыі Акруговым Дзіцячым камісіям і т-вам «Прыхільнік Дзяцей»; 5039 р. 75 к. на іншыя выдаткі.

Акруговымі Дзіцячымі Камісіямі і т-вамі „Прыхільнік Дзяцей" абслужана да 4000 дзяцей часткова і 1320 дзяцей абслугоўвалася пастаянна, на што імі патрачана 306500 руб.

На 1927-28 г. пляны дзіцячых камісій т-ва „Прыхільнік Дзяцей" на барацьбе з дзіцячай бясьпрытульнасьцю яшчэ пашыраюцца і нам трэба ўзмацніць работу на адшуканьні сродкаў. На каштарысах нам неабходна здабыць каля 670.000 рублёў. Гэтую задачу Дзіцячыя Камісіі і Т-вы „Прых. Дзяцей" змогуць выканаць, калі з боку ўсіх дзяржаўных органаў будуць мець усямернае садзейнічаньне і падтрыманьне.

Па дакладу разгарнуліся ажыўленыя спрэчкі, у якіх выказаліся т. т.: Баліцкі, Крэмер, Сташэўскі, Таубэ, Бэйлін, Платун, Ліўшыц, Хацкевіч, Кондраль, Гальтман, Васілевіч, Масальскі.

Прэзыдыум ЦВК даручыў Дзіцячай Камісіі, на падставе выказаных думак скласьці праэкт пастановы на дакладу. У праэкце пастановы павінны быць, у прыватнасьці, прадугледжаны мерапрыёмства [illegible] вялічэньні грамадзкасьці навокал Дзіцячай Камісіі.

АБ УЦЯГНЕНЬНІ ЖАНЧЫН [illegible] ВЕЦКУЮ І ГРАМАДЗКУЮ П[illegible] Ў АРШАНСКАЙ І ПОЛАЦ[illegible] АКРУГАХ.

Прэзыдыум ЦВК зацьвердзіў пр[illegible] становы па дакладах Аршанскага [illegible] кага акрвыканкому аб уцягнен[illegible] чын у савецкае і грамадзкае будаў[illegible] ў Аршанскай і Полацкай акругах (а[illegible] гэтыя былі зроблены на папярэднім [illegible] жэньні Прэзыдыуму ЦВК).

Прэзыдыум ЦВК у сваёй пастано[illegible] значыў тыя станоўчыя і адмоўны[illegible] якія маюцца ў працы абодых ак[illegible] комаў сярод жанчын. Для ўзмацнен[illegible] боты па ўцягненьні жанчын у са[illegible] грамадзкія арганізацыі Прэзыдыум [illegible] пастанавіў прапанаваць:

1. Ужыць неабходныя крокі для таг[illegible] каб да наступных перавыбараў савета[illegible] былі загадзя падрыхтаваны кандыдатуры [illegible] члены саветаў з жаночага актыву работні[illegible] батрачак і бяднячак і наогул дабіцца [illegible] вялічэньня жаночага актыву ў складзе [illegible] членаў саветаў і старшынь, у прыватнасьці [illegible]

2. Увясьці, як правіла, сыстэматычна [illegible] правядзеньне саветамі і выканкомамі спа[illegible] цыяльных нарад жаночага актыву.

3. Акрвыканкомам прасачыць за ты[illegible] каб члены са[illegible] мелі канкрэтн[illegible] пакінні імі ла[illegible] [illegible] ўст[illegible] аказвалі ім усялякую дапамогу і заўсёд[illegible] зацікаўлялася

...а суду над нямецкім пралетарскім ...пісьменнікам Іоганесам Бэхерам.

...рускіх пісьменьнікі і таварыстваі ...ніж суваязі з заграніцай паслалі ...ку суду ...ступную тэлеграму: ...ваіна Нямецкі Дзяржаўны Суд мае ...выдатнага пралетарскага пісьменьніка Іоганеса Бэхера за яго літаратурныя ... Абвінавачаньне вольнае думкі паказчыка настроў міньённых пра... гушчаў, зьяўляецца ганебным і ...турным учынкам, які ня робіць го... Нямецкай рэспубліцы як культурнай ...

...н вячаньнем Бэхера нямецкая бур... ...ка задушыць разьвіцьцё рэвалю... пралетарскай нямецкай літаратуры. ...ачаны ў ёй адзін са сродкаў змаг... працоўных гушчаў за сваё сацы... вызваленьне.

Мы моцна пратэстуем супроць старонкай судовай расправы над Бэхерам.

Арганізацыя беларускіх пісьменьнікаў „Полымя": народны паэта Янка Купала, народны паэта Януб Колас, Міхась Зарэцкі, Алесь Гурло, Андрэй Александровіч, Алесь Дудор, Янка Нёманскі.

Беларускае таварыства культурнай сувязі з заграніцаю: Цішка Гартны, Міхась Чарот. Беларускае таварыства драматычных пісьменьнікаў: Міхась Грамыка, Уладыслаў Галубок, Васіль Сташэўскі, Алесь Ляжневіч.

БЕЛАРУСКАЕ АБ'ЯДНАНЬНЕ ПІСЬМЕНЬНІКАЎ „МАЛАДНЯК": ЯНКА ЛІМАНОЎСКІ, БРАНІСЛАЎ ВАНСОЎСКІ, П. ГАЛАВАЧ.

Адбітак гэтае тэлеграмы пасланы Іоганесу Бэхеру.

...нская радыёстанцыя ўпарадкавана.

...ская радыёстанцыя з пачатку сваёй ...не магла пахваліцца добрымі пера... Галоўным недахопам станцыі была ...ная чынасьць яе, што выклікалася ...тамі перадатчыка ды іншымі акалічна... ...ні.

...вялуньня і ўхіленьня хібаў у пра... ...ні Н.К. Пошт і Тэлеграфаў была ...чана спэцыяльная камісія, якая і ...ла станцыю. Старая апаратура ...ся новай, дзякуючы чаму дасягнута ...ы ...ў сярэднім ад 40 да 65 ..., што дае магчымасьць добра чуць станцыю па ўсёй Беларусі. Зроблены і іншыя значныя палепшаньні.

У выніку—атрыманы весткі з Смаленску, што там прымаюць Менск ня горш Масквы. Атрыманы таксама весткі з Ленінграду і іншых месцаў, што Менскую станцыю пасьля пераабсталяваньня чуць далёка гучней і ясьней.

Менская радыёстанцыя зьвяртаецца з просьбай да ўсіх радыёслухачоў паведамляць аб чуткасьці і якасьці перадач станцыі пасьля не ўпарадкаваньня.

С. Шэйдэль.

Вандроўны тэатр ЦП саюзу с-г. і лясных рабочых.

...ньку 1927 г. ЦП с-г. і лясных ...арганізавала вандроўны тэ... ...кім пастаўлена задача абслу... ...льбоўкамі глухіх куткі гашай ...ненскія гаспадаркі і мястэчкі, а ра... ...тым узварухнуць працу драматычных ...гурткоў на месцах.

...чатку лістапада 1927 г. тэатр на... ...ў вёскі, дзе прабыў 2 месяцы і ...нас выладзіў 38 пастановак.

...ля кароткага і ...ранішку тэатр зра... ...і маршрут—з Заслаўля на Барыса... працу 40 дзён.

...ы тэрміна находжання 33 пастаноўкі, якімі абслужана звыш 3600 ч. рабочых савгаспадарак, батракоў і сялян.

Пастаноўкі ўсюды праходзілі з вялікім посьпехам: часта не хапала памяшканьня, каб зьмясьціць усіх жадаючых пабыць на пастаноўцы.

Дзе толькі можна, працаўнікі тэатру даюць практычныя ўказаньні мясцовым аматарам у справе пастаноўкі спэктакляў, грымёркі і г. д., нават рэпатыцыі.

Зараз тэатр мае добра падабраны склад працаўнікоў, у ліку 11 чал.

Далейшы маршрут тэатру — Случчына, Бабруйшчына і Гомельшчына.

А. Л.

...чены ў правілах прыёму ў прафэсыйныя навуч. установы БССР.

...ЦВК Асьветы зацьвердзіла зьмя... ...правілах прыёму ў прафэсыйныя навуч... ...я установы БССР.

...ка гэтага, прыём у ВНУ у 1928-29 ...годзе будзе праводзіцца праз фа... ...ныя прыёмныя камісіі. Пастановы ...тных прыёмных камісій зацьвер... ...праўленьнем адведнай ВНУ, ...пастановы праўленьняў зьяўляюц... ...ткоўкі. Усе дакументы падаюц... ...заявка у арыгіналах. Анкеты навін... ...ваюцца на тайныя, прафэсыйныя ...сенкіі арганізацыямі ня ніжэй рай... ...ма жыцьцю.

...ле скончыўшыя тэхнікумы (апрача пе... ...ных) абавязкова трымаюць іспыты ...беларускай мове. Фэльчары падаюць за... аб прыёме на агульных падставах—непасрэдна ў праўленьне універсытэту. Фэльчары, якія скончылі Магілеўскі мэдтэхнікум, а таксама мэдтэхнікумы іншых рэспублік, прымаюцца на мэдычны факультэт толькі пасьля 2-хгадовага стажу практычнай працы.

Прыём на рабфакі адбываецца праз прыёмовыя камісіі ў складзе: дэкана рабфаку (старшыня), яго намесьніка, прадстаўніка выканкому бюро студэнтаў, прадстаўніка міжсаюзнага аб'яднаньня і прадстаўнікоў ячэйкі КПБ рабфаку.

Асобы, якія паступаюць у Менскі архітэктурна-дарожна-будаўнічы тэхнікум, Менскі гідратэхнікум і Віцебскі політэхнікум падлягаюць іспытам па матэматыцы (альгебры і геометрыі) ў абхваце курсу 7-хгадовай працоўнай школы.

СУД.

...замёў сьляды злачынства.

...ніцы 1927 г. На... ...ходзіў ...ношыя ...ні, які рэвізіт... ...ка... ...Сёмкава-Гарадзецкага спажывецкага ...таварыства павінна была падлічыць і пра... ...ць дзейнасьць т-ва як з гандлёвага ...боку, так і з боку правільнасьці вядзеньня ...ніка і захаваньня грашовай і таварнай.

...Праўленьне чакала рэвізіі спакойна. ...Пакавала ў народку, крама з таварамі ...апечатана. Любы рэвізор, разьвярнуўшы ...ю кніг, адразу мог убачыць амаль ...ны заключны гандлёвы баланс.

...Ня так сорава стаяла ў загадчыка Буцэ... ...ніцкай крамы таго таварыства, Івана Бра... ...зінскага. Рэвізіі ён баіўся, бо растрата ...600 руб. удзень і ночку стаяла ў яго галаве.

...Шутка сказаць, 600 рублёў! Гаспадарка ...стала на варту! Кінк у чэрвені 1927 г. Бразінскі прышоў са службы дамоў і вель... ...засумаваў: пачаў вячэраць, але ложка з ...ды ...ала.

— ...Чаго ты так сумуеш?—спыталася жонка ў Бразінскага.

— Прагандзяваўся, ці мо' пабілі?

— Не пабілі, а растраціў, ды шмат—600 рублёў.

Міска, якую жонка трымала ў руках, паляцела на падлогу. Жонка, як напрытомная, глядзела на мужа.

Бразінскі хутка зашаптаў:

— Маўчы, а то пачуюць. Сьці, а я пайду.

Справа была пад поўнач; вёска спала.

Ціхімі крокамі Бразінскі падышоў да кавэпрацыйнай крамы, паліў будынак газай і запаліў.

Чырвоны певень загуляў: праз гадзіну на месцы крамы круціўся толькі сівы дымок.

Бразінскі прышоў дамоў здаволены: няма ні крамы ні растраты.

Менскі Акруговы Суд прыгаварыў—Івана Бразінскага на пяць год зьняволеньня з суровым адмежаваньнем са спагнаньнем з яго маемасьці ў карысьць дзяржаўнага страхаваньня 1223 р. 21 к.

Дасгасаваўшы да асуджанага амністыю ў адзнаку 10-й гадавіны Кастрычніцкае рэвалюцыі, Суд скараціў яму кару напалову.

Д. Кастроў.

НАВУКА І ТЭХНІКА.

Хірургія без нажа.

Нямецкі прафэсар Добэрлэйн робіць складаныя апараты без хірургічных мэтадзёных струментаў: ён рэжа не нажом, а электрычнай іскрай. Дзеля гэтага ён ужывае пераменны ток вельмі высокага напружаньня.

Новы спосаб мае надта каштоўныя перавагі: ён абсалютна безапасны ў сэнсе занесеньня заразы ў рану і, апрача гэтага, пры такім спосабе апэрыраваньні хворы ...ны ...ны траціць крыві.

Затрата энэргіі пры музычных зьнятках.

Нямецкія ўрачы Леві і Шрэттэр засьледавалі газаабмен, які дае магчымасьць судзіць аб затраце энэргіі ў розных музыкаў і сьпявакоў. Згодна дасьледу, затрата энэргіі надта хістаецца, у залежнасьці ад роду музычнага струменту, ад п'есы, ад тэмпу, ад сілы інтэнсіўнасьці, а асабліва ў залежнасьці ад перажываньняў і настрою самага музыкі.

Зкойзеньня дасьледчыкамі абсалютныя лічбы высокія, у параўнаньні з іншай прафэсыянальнай працай. Напрыклад, сьпявак, гучна сьпяваючы, траціць энэргіі больш за шаўца або врачу пры іхняй прафэсыйнай працы. При ігры на фортэпіяно энэргіі траціцца больш, чымся пры ігры на струнных струментах. Менш энэргіі затрачваецца пры ігры на духавых струментах і вельмі многа—пры ударных струментах.

Затрата энэргіі дырыжорам стаіць на адным узроўні з затратай пры самай лёгкай працы.

Курорт у кратэры вулькана.

У Італіі, недалёка ад Неапалю, адкрыт свайго роду курорт, зьмешчаны ў даўно пагасшым вулькане. Памяшканьне для купаньня на 300 ваннаў знаходзіцца ў глыбіні вулькана. Вада там мае тэмпэратуру ад 81 да 105 градусаў цэльс.

Тры памяшканьні, у якія можна прайсьці праз асобны грот, вядомы яшчэ з даўных часоў і знаходзяцца яны яшчэ глыбей, чымся ванны. Адно з гэтых памяшканьняў для паценьня, другое дзеля карыстаньня насычаным гарачым паветрам; у трэцім памяшканьні тэмпэратура даходзіць да 75 градусаў гарачыні.

Новы парашут.

Для лётчыкаў, якія робяць палёты над малаасьледаванымі вобласьнімі, у Францыі зрабілі спэцыяльныя парашуты, у якіх ёсьць усё патрэбнае для чалавека, закінутага ў адзіноту далёка ад заселеных мейскаў.

У чамадане гэтага парашута ёсьць харч і вада на 10 дзён, аўтаматычная стрэльба і рэвальвэр, сякерка, нож, запалкі, компас, патрэбныя мэдыкаматы, электрычны ліхтар, 2 зьмены бялізны і шмат іншай патрэбнай дробязі. Сам парашут, пры дапамозе 6 драўляных калкоў, можа быць палаткай, або гамаком. Такімі парашутамі будуць забясьпечаны ўсе лётчікі, якія робяць палёты над Афрыкай.

ДАЛЬНАБАЧНАСЬЦЬ НА ВЯЛІКАЙ АДЛЕГЛАСЬЦІ.

Ня так даўна праведзены з посьпехам вопыты дальнабачнасьці на вялікай адлегласьці. Прыёмны апарат быў устаноўлены на борце транс-атлянтычнага параходу, які знаходзіўся ў адкрытым моры. Перадача адбывалася з Лёнданскае студыі Бэрда—выапарату. Прысутная ля прыёмнага экрану група пасажыраў параходу ўбачыла на экране выразны малюнак маладое жанчыны, у якой галоўны радыётэхнік «Бэрэнгарыі» пазнаў сваю каханку. Жанчына сьмялася, махала рукамі і гаварыла. Гукі яе голасу выразна даносіліся да слухачоў.

Што слухаць па радыё.

Аўторак, 13-III.

...—00—6—30 Гутарка ЦБ краязнаўства на тэму: «Краязнаўчая праца ва ўстановах Нар. Асьветы».

Беларуская радыё-газэта 47.

...д на тэму: „РСІ і ...ба з бюракратызмам".

...дыё-газэта.

Серада, 14-III.

6—00—6—30 Гутарка ўрача ад Дому Сан.-Асьветы.

6—30—7—10 Беларуская радыё-газэта № 48.

7—10—7—25 Гутарка ЦК саюзу Рабземлесу на тэму: „Вынікі пэ арганізацыйнай працы саюзу сельгаслесарабочых".

7—25—7—40 „Аб працы на мясцох".

7—40—8—10 Дакład ка тэму: „Парыская камуна" і „Кастрычніцкая рэвалюцыя". Канцэрт.

8—10—10—00

БЕЛДЗЯРЖСТРОЙ СЁЛЕТА ПРАВЯДЗЕ БУДАЎНІЦТВА НА 6.000.000 руб.

БУДАЎНІЧЫЯ МАТАР'ЯЛЫ ЗАГАТОЎЛЕНЫ НА 80—90 ПРОЦ.—УЖО РАСПАЧАЛАСЯ ПАДРЫХТОЎКА ДА БУДАЎНІЦТВА УНІВЭРСЫТЭЦКАГА ГАРАДКА.—ЦЭГЛЫ НЕ ХАПАЕ, А БАБРУЙСКІ КАМБІНАТ ПРАДАЎ ЯЕ ЗА МЕЖЫ БССР.

Старшыня праўленьня Белдзяржстрою, у гутарцы з нашым супрацоўнікам, адзначыў, што работы, якія ўжо ўзяты Белдзяржстроем па дагаворах, будаўнічым матар'ялам забясьпечаны процантаў на 80-90. Горш справа з забясьпечаньнем будаўніцтва мэталямі, іх загатоўлена ўсяго 60 проц. патрэбнай колькасьці. Будзе таксама адчувацца недахват у Менску, Бабруйску і Гомелі цэглы.

Трэба адзначыць вялікую ненармальнасьць у галіне загатоўкі цэглы. Як ужо сказана вышэй, наша будаўніцтва адчувае недахват цэглы, а між тым Бабруйскі камбінат прадаў сваю цэглу паўднёвым чыгуначным дарогам, і цэгла гэта вывозіцца за межы БССР.

Асноўнымі будаўнічымі работамі Белдзяржстрою сёлета зьявяцца: пабудова 3-х будынкаў пад кватэры рабочых на Асінастроі, будуць весьціся далей будаўнічыя работы на лясным камбінаце ў Бабруйску, пабудоўка электрастанцыі, заканчэньне пабудовы фанэрнага заводу; мяркуецца таксама пабудаваць механічны сталярны цэх, сушыльню і цэлы шэраг іншых будынкаў.

У Віцебску будзе прадаўжацца пабудова маслазаводу Белхарчтрэсту; у Гомелі ўжо ўзята пабудова заводу сельска-гаспадарчых машын (тут будзе пабудавана пекальні корпусаў). У Барысаве будзе далей весьціся будаўніцтва новай запалкавай фабрыкі «Чырвоная Вярэзіна», а таксама будзем будаваць новую электрастанцыю.

Асабліва буйныя работы разгорнуцца ў Менску. Апрача пабудовы фармацэўтычнага заводу для Белмедгандлю і скончэньня работ на скураным заводзе, Белдзяржстрой ужо прыступіў да загатоўкі матар'ялаў і пабудовы дапаможных будынкаў для Універсытэцкага Гарадка.

У наступным сэзоне для Універсытэцкага Гарадка мяркуем пабудаваць 5 корпусаў. На пляц Гарадка ўжо падвозіцца цэгла, пясок, цэмант і лесаматар'ял.

Паогул, трэба сказаць, што для ўсіх пералічаных работ, асноўны матар'ял ужо знаходзіцца на мясцох будаўніцтва.

Апрача пералічаных работ, Белдзяржстрой мяркуе яшчэ ўзяць на сябе будаўніцтва новай фабрыкі «Витшева» ў Віцебску і там-жа клюбу для мэталістаў. У Менску маюць будавацца будынкі для клюбаў мэталістаў і харчавікоў, цэлюлёідавы завод і жолтышны завод.

Белдзяржстрой мяркуе таксама ўзяць пабудову крахмальнага заводу на ст. Чырвоны Бераг. Паогул, Белдзяржстрой сёлета па БССР выканае будаўнічых работ на буйную суму—6 мілёнаў руб.

Трэба думаць, што рабочай сілы на мясцох ня хопіць і прыдзецца, відаць, часткова скарыстоўваць прывозную рабочую сілу, як: каменшчыкаў, атынкоўшчыкаў, а часткай і плотнікаў.

Да тых будаўнічых работ, па якія зроблены дагаворы, Белдзяржстрой прыступіць свачасова,—гэта значыць з 15-га красавіка. Што датычыцца іншых работ, то зараз яшчэ цяжка сказаць, ці ўдасца іх распачаць свачасова.

Хроніка.

Плян крэдытаваньня сельскай гаспадаркі зацьверджан у суме 16.410.000 р.

У сувязі з пераглядам у Савеце Працы і Абароны агульнага пляну крэдытаваньня сельскай гаспадаркі на 1927-28 год, на пасяджэньні Савету Белсельбанку 8-га сакавіка быў пераглядзены крэдытны плян Белсельбанку.

З агульнай сумы на доўгатэрміновы крэдыт прызначана 11.267.000 руб., а рэшта—на кароткатэрміновы.

З агульнай сумы вызначана на крэдытаваньне савхозаў 2.795 тысяч рублёў і калектыўных гаспадарак—1.660.000 руб.

Згодна пляну, 2.600.000 руб. накіроўваюцца на індустрыялізацыю і электрыфікацыю сельскай гаспадаркі; на падрыхтоўку вырабу экспортнага матар'ялу—340.000 руб.; на кантрактацыю—805.000 руб. і 5.870.000 руб. на крэдытаваньне земляўпарадкаваньня, мэліярацыі, машына-забясьпечаньне і травасеяньне.

Чырвоныя нямецкія франтавікі—у старшыні СНК БССР т. Галадзеда.

У чацьвер і суботу дэлегацыя чырвоных нямецкіх франтавікоў наведала старшыню СНК БССР т. Галадзеда і мела з ім доўгую гутарку. Падрабязнасьці будуць зьмешчаны ў наступным нумары нашай газэты.

БССР на Сьвярдлоўскай ярмарцы.

На Сьвярдлоўскай ярмарцы, якая адбываецца зараз, Белнайгандаль таксама прымае ўдзел. Найбольшым посьпехам на ярмарцы карыстаюцца: рахункі, гатовае адзьвеньне і папера.

54.000 руб. на ўнутрырэспубліканскае перасяленьне.

Белсельбанк адпусьціў 6 округам 54000 рублёў на ўнутрырэспубліканскае перасяленьне. Паміж іншым, Бабруйшчыне і Меншчыне адпушчана на 15000 р., Віцебшчыне —10000 р.

Пасылка беспрацоўных на работу.

За мінулы месяц Менская Біржа Працы паслала на работу 889 чал. беспрацоўных, з іх на пастаянную работу— 82 чал. Найбольшы процант пасланых на работу падае на групы будаўнікоў і савгандальслужачых.

60.000 р. на земляўпарадкаваньне яўрэйскага насельніцтва

Белсельбанк адпусьціў округовым сельска-гаспадарчым крэдытным таварыствам 60000 р. на крэдытаваньне земляўпарадкаваньня працоўнага яўрэйскага насельніцтва.

У Менск прыяжджае навукова-паказальны музэй.

У хуткім часе ў Менск прыяжджае вялікі навукова-паказальны перасовачны музэй. Музэй мае аддзелы: анатамічны, гістырычны, этнаграфічны і інш., якія абслугоўваюцца адведнымі лектарамі. Гэты музэй прыяжджае з Харкава, дзе ён карыстаўся вялікім посьпехам.

У Менску музэй будзе працаваць у памяшканьні цырку.

5 год існаваньня ашчадных кас у БССР.

22 мая г. г. спаўняецца 5 год існаваньня ашчадных кас у БССР. Нар. Кам. Асьветы БССР у сувязі з гэтым даў дырэктыву ўсім палітасьветным установам правядзеньні вадыходзячага юбілею.

Апавяшчэньні.

ДОМ АСЬВЕТЫ.

— 11-3 а 6 гадзіне ўвечары адбудзецца агульны сход тэхнікаў-адзіноўніку гор. Менску —сяброў саюзу Працасьветы.

— У нядзелю, 11-III,—дыспут-ранішнік для сяброў Дому і саюзу. Дакład т. Кацнельсона: 1) „О задачах общ-ва сов. кино", 2) Аб арганізацыі пры ДА ОДСК, 3) кіно і дыспут.

Пачатак роўна а 1 гадз. дню. Уваход па сяброўскіх білетах Дому і саюзу.

— У нядзелю, 11 III, а 7 гадз. увеч. для чытачоў і падпісчыкаў 6-ні ДА—дакład дац. Тэпіна—„Горкі і яго творы".

— 11-III а 1 гадз. сход музычнага гуртка. Запрашаюцца ўсе сябры саюзу і Дому, якія жадаюць прыняць удзел.

— У панядзелак, 12 сакавіка, адбудзецца вечар, прысьвечаны дню лютаўскай рэвалюцыі.

Уваход па распаўсюджаных білетах.

Пачатак роўна а 8 гадзіне ўвечары.

Абсьледваньне органаў міліцыі і крым. вышуку

Народны Камісарыят РСІ праводзіць абсьледваньне органаў міліцыі і крымінальнага вышуку. Мэта абсьледваньня—выявіць, наколькі пасьпяхова органы міліцыі і крым. вышуку спраўляюцца з працай па барацьбе са злачынствамі.

Для абсьледваньня працы міліцыі вылучана спэцыяльная камісія з прадстаўнікоў РСІ, Адм. Управы НК Унутраных Спраў, Юстыцыі, Дзяржаўнай Палітычнай Управы і прафсаюзаў.

Камісія ўжо абсьледавала працу міліцыі ў Аршанскай акрузе і прыступіла да абсьледваньня становішча міліцыі ў Менскай акрузе.

Першы вопыт працы камісіі яскрава паказаў, што без актыўнага ўдзелу ў гэтай працы ўсіх работнікаў міліцыі, а таксама без удзелу рабочых і сялян вельмі цяжка выявіць усе недахопы ў жыцьці міліцыянера і ў галіне працы міліцыі па абслугоўваньні насельніцтва.

Камісія зьвяртаецца да ўсіх арганізацый і насельніцтва з заклікам прыняць актыўны ўдзел у выяўленьні ўсіх недахопаў работы органаў міліцыі і крымінальнага вышуку ва ўсіх галінах і дзейнасьці. У першую-ж чаргу ў гэтай працы павінны прыняць шырокі ўдзел работнікі міліцыі, крым. вышуку і судова-следчы апарат прысылкай сваіх меркаваньняў непасрэдна ў камісію ці праз друк.

Барацьба з няпісьменнасьцю.

У Менску зараз працуе 118 лікпунктаў, якімі абхоплена 1175 чал. З гэтай колькасьці лікпунктаў 84 знаходзяцца пры саюзах, 25—пры жактах, рэшта—пры савецкіх установах, вайсковых часьцях і інш.

Пераход працы саюзу мэталістаў на беларускую мову.

Беларускі камітэт саюзу мэталістаў пераўвёў з 1 сакавіка сваю працу на беларускую мову.

Саюз таксама даў дырэктыву ўсім райкомам і фабзавмясцкомам аб пераводзе іх працы на беларускую мову і абслугоўваньне сяброў саюзу на нацыянальных мовах.

НОВЫЯ КНІГІ.

Выйшлі з друку і паступілі ў рэдакцыю газэты „Савецкая Беларусь" для рэцэнзіі наступныя кніжкі выданьня Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва.

1. «Урачыстасьць». Цішкі Гартнага. Цана 75 к.

2. „Каля адчыненай брамы" Ц. Даўгапольскага. Цана 1 руб. 65 к. (на яўрэйскай мове).

3. „Партыйная грамата". Падручнік палітграматы для гарадзкіх скарочаных школ і камсамольскіх школ II ст.

Пераапрацавана паводле Г. Абязгауза і А. Пратасава З. Лаўрэнцевым і Д. Якобсонам. Цана 2 руб. 50 к.

ЗАКОНЫ І ЗАГАДЫ ЎРА...

ПАСТАНОВА

Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў БССР

аб зацьверджаньні Палажэньня аб Народным Камісарыяце Аховы Здароўя БССР.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляюць:

1. Зацьвердзіць Палажэньне аб Народным Камісарыяце Аховы Здароўя БССР.

2. Скасаваць Палажэньне аб Народным Камісарыяце Аховы Здароўя БССР ад 3-га лістапада 1924 г. (Збор З. і З. БССР за 1924 г., № 25-26, арт. 233).

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР А. Чарвякоў.

Старшыня Савету Народных Камісараў БССР М. Галадзед.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР А. Хацкевіч.

1 сакавіка 1928 г.
г. Менск.

ПОСТ...

Центральног... Комитета и ... Коми...

об утверждении ... Комиссариате ...

Центральный ... и Совет Народны... постановляют:

1. Утвердить ... Комиссариате Здр...

2. Отменить По... миссариате Здр... 3-го ноября 1924 ... за 1924 г., № 25-...

Председатель Це... тельного Коми...

Председатель ... Комисса...

Секретарь Центр... тельного Коми...

1 марта 1928 г.
г. Минск.

Палажэньне

АБ НАРОДНЫМ КАМІСАРЫЯЦЕ АХОВЫ ЗДАРОЎЯ БССР.

1. Народны Камісарыят Аховы Здароўя БССР кіруе ўсёю справаю аховы здароўя насельніцтва Рэспублікі.

2. Да кампэтэнцыі Народнага Камісарыяту Аховы Здароўя належыць:

а) барацьба з пошасьцямі;

б) распрацоўка мерапрыемстваў па санітарным упарадкаваньні гарадоў, мястэчак і вёсак і агульнае кіраўніцтва санітарнаю справаю ў Рэспубліцы;

в) арганізацыя лекавае дапамогі ўсіх відаў, пратэзнае справы і забясьпечаньня насельніцтва лякарствамі;

г) арганізацыя мэдычнае экспэртызы пры ўстанаўленьні непрацаздольнасьці і інвалідзнасьці і мэдычнае экспэртызы на судзе;

д) удзел у правядзеньні мерапрыемстваў аховы здароўя Чырвонае Армії;

е) арганізацыя і кіраўніцтва мэдычна-санітарнаю справаю на чыгунках і водных шляхох на тэрыторыі БССР;

ж) арганізацыя аховы мацярынства і младзенства;

з) арганізацыя аховы здароўя дзяцей і падлеткаў і нагляд за фізычным выхаваньнем працоўных;

і) арганізацыя вэтэрынарна-санітарнае дапамогі ў мясцох зьняволеньня;

к) кіраўніцтва дзейнасьцю акруговых інспэктар аховы здароўя;

л) распрацоўка навуковых пытаньняў у галіне аховы здароўя і кіраўніцтва навукова-дасьледчымі і навукова-практычнымі ўстановамі пры Народным Камісарыяце Аховы Здароўя;

м) удзел у арганізацыі мэдычнае асьветы;

н) мерапрыемства па камплектаваньні лекава-санітарных устаноў мэдычным персаналам;

о) перападрыхтоўка і палепшаньне кваліфікацыі мэдычнага персаналу;

п) арганізацыя санітарнае асьветы, выданьне папулярнае літаратуры і наглядных дапаможнікаў;

р) апублікаваньне вестак аб становішчы народнага здароўя ў Рэспубліцы.

3. На чале Народнага Камісарыяту Аховы Здароўя стаіць Народны Камісар і яго Намесьнік.

4. У склад Народнага Камісарыяту Аховы Здароўя ўваходзяць:

а) Інспэктура па лекава-прафілактычнай справе;

б) Інспэктура па санітарна-эпідэміялёгічнай справе;

в) Інспэктар па ахове мацярынства і младзенства;

г) Інспэктар па ахове здароўя дзяцей і падлеткаў;

д) Сакратарыят;

е) Цэнтральная Бюджэтная Камісія для разгляду плянаў і кашторысаў на мэдычную дапамогу застрахаваным;

ж) Навукова-Мэдычная Рада.

Пры Народным Камісарыяце Аховы Здароўя могуць быць навукова-дасьледчыя і навукова-практычныя ўстановы, а таксама гаспадарчыя прадпрыемствы.

5. Разьмеркаваньне функцый паміж паасобнымі частямі Народнага Камісарыяту Аховы Здароўя (арт. 4) устанаўляецца Народным Камісарам Аховы Здароўя.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР А. Чарвякоў.

Старшыня Савету Народных Камісараў БССР М. Галадзед.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР А. Хацкевіч.

1 сакавіка 1928 году.
г. Менск.

Поло...

О НАРОДНОМ ... ЗДРАВООХР...

1. Народный Ко... нения БССР руково... здоровья населения ...

2. К компетенции ... риата Здравоохранен...

а) борьба с эпидем...

б) разработка меро... ному благоустройству деревень и общего ру... делом в Республике;

в) организация леч... видов, протезного дел... селения лекарствами;

г) организация мед... при установлении нет... валидности и медицин... суде;

д) участие в прове... охраны здоровья Крас...

е) организация и р... санитарным делом на ... водных путях сообще... БССР;

ж) организация охр... младенчества;

з) организация охра... подростков и наблюде... воспитанием трудящих...

и) организация медик... ци в местах заключени...

к) руководство деятел... инспектур здравоохранен...

л) разработка научны... сти здравоохранения и ... но-исследовательскими ... ческими учреждениями ... миссариате Здравоохран...

м) участие в организ... просвещения;

н) мероприятия по ... учебно-санитарных учреж... персоналом;

о) переподготовка и по... кации медицинского пер...

п) организация санитар... ния, издание популярной ... глядных пособий;

р) опубликование свед... народного здоровья в Р...

3. Во главе Народного Здравоохранения стоит Н... сар и его Заместитель.

4. В состав Народного Здравоохранения входят:

а) Инспектура по леч... ческому делу;

б) Инспектура по санит... тическому делу;

в) Инспектор по охран... младенчества;

г) Инспектор по охран... и подростков;

д) Секретариат;

е) Центральная Бюдж... для рассмотрения планов... ню медицинской помощ...

ж) Ученый Медицинск...

При Народном Комис... ранения могут состоять ... тельские и научно-пр... кия, а также хозяйств...

5. Распределение ф... ными частями Народ... Здравоохранения (ст. ... Народным Комиссаром...

Председатель Цент... тельного Комитета ...

Председатель ... Комисса...

Секретарь Центра... ного Комитета ...

1 марта 1928 года.
г. Минск.

Паштовая скрынка.

Я. К. Малюнак «Ля касы РВК» да друку не падышоў.

Брэлю П. (Рэчыцкі р.). Колькі вам трэба плаціць падатку і колькі павінна плаціць ваша матка,—можна даведацца ў райвыканкоме.

Адказны рэдакт...

ТЭАТР-КІНО.

БЕЛАРУСКІ ДРУГІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР.
Нядзеля, 11-га сакавіка.
Паказ 66 (163). „Цар Максімільян". Драма ў 2-х дзеях з інтэрмэдыяй. Пачатак а 9 гадзіне ўвечары.

ДЗЯРЖАЎНЫ ЯЎРЭЙСКІ ТЭАТР.
ПЯТНІЦА, 16, і СУБОТА, 17 САКАВІКА. „ОВЕЧИЙ ИСТОЧНИК".
Білеты ў касе тэатру от 12 да 2 і ад 5 г. в., у раб. кас.—ад 11 з пал. да 2 і ад 4 да 6 г. веч.

КІНО-ТЭАТР «КУЛЬТУРА». ГРАНДЫЕЗНЫ БАЯВІК „Парижский сапожник". ХУТКА! «Его превосходительство».

КІНО „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА". Выдатная артыстка НАТА ВАЧНАДЗЕ ў новым грузінскім баявіку. „ГЮЛЛИ" маст. псыхол. драма ў 8 ч. З панядзелка, 12 сакавіка — выдатны фільм „ЖИЗНЬ ЗА ЖИЗНЬ" у 2-х сэрыях і 10 частках, дзьве сэрыі—за адзін сэанс. Толькі два сэансы.

КІНО „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ". Дзьве праграмы ў адзін вечар. „Осужденные" драма ў 6 частках. „ШОР И ШОРШОР" комэд. у 6 часткі. Толькі 4 дні. З панядзелка, 12 сакавіка — ПАУЛЬ РЫХТЭР у фільме „НІБЕЛУНГІ" 1-я серыя ў 12 частках.

Дзяржаўнае Выдавецтва Беларусі.

Вышла з друку і прадаецца ва ўсіх кнігарнях Белдзяржвыдавецтва, у Капэрацыі, у кіёсках «Кніга Вёсцы» (пры паштова-тэлеграфных прадпрыемствах) і ў кіёсках «Контрагенцтва Друку» на чыгунках БССР

стэнаграфічная справаздача „XI Зьезд Камуністычнай партыі (бальшавікоў) Беларусі".

476 старонак Цана 3 руб. 50 кап.

НАРОДНЫ КАМІСАРЫЯТ ГАНДЛЮ БС...

гэтым падае да агульнага ведама, што 10-га лютага 1928 году ім унесен у другі р... рэестру СССР (па БССР) пад № 23 трэст пад назвай

„Менскі Сельска-Гаспадарча-Прамысловы Ка...

скарочаная назва—„МЕНСЕЛЬПРОМ".

Эканамічная Нарада пры СНК БССР зацьвердзіла статут гэтага трэсту 4 жніўня ...

Кіраўніцтва Трэсту ў асобе Дырэктара—ў гор. МЕНСК...

Прадмет прадпрыемства—Аб'яднаньне Кіраўніцтва сельска-гаспадарчымі, прамысловымі і транспарт... Менскага Акруговага Выканаўчага Камітэту.

Ніжэй абвяшчэнца ўступны баланс Трэсту на 1-га мая 1926 г. на суму актыву 1.105.841 ... Акрвыканкомам і Менакрвыканкомам.

Сэкратар Наркамгандлю БСС...

УСТУПНЫ БАЛЯНС

Менскага Сельска-Гаспадарча-Прамысловага Камбінату—„...

АКТЫЎ НА 1-е МАЯ 1926 году.

НАЗВА АРТЫКУЛАЎ	СУМА	НАЗВА АРТЫК...
1. Маемасьць	705352—07	1. Асноўны капітал
2. На новапабудовы і капіт. рамонт	29483—15	2. Зваротны »
3. Матар'яльныя каштоўнасьці	62519—32	3. Рэзервны фонд
4. Фабрыкаты	4451—98	4. Фонд паляпш. быту рабо...
5. Нясконченыя загатоўкі	1224—82	5. Фонд пакрыцьця няўпэ...
6. Грашовыя сродкі	30690—14	6. Фонд пакрыцьця магчы... рэалізацыі проц. папер...
7. Н а і	6000—00	7 Крэдыторы
8. Дэбіторы	154613—07	8. Спэц. бяг. рахунак у ...
9. Няпэўныя даўгі	11073—68	9. Вэксалі выдадзеныя
10. Выдаткі будучага пэрыяда	44795—90	10. Пераходныя сумы
11. Вэксалі на інкасо	5416—63	11. Даходы будучага пэрыя...
12. Адлічэньні ў мясцовы бюджэт	50220—71	
БАЛЯНС	1105841—47	БАЛЯ...

Дырэктар МАН...

Гал. бухгальтэр СК...

Баланс зацьверджан Акрплянкам 25 красав. 1927 г. (пратакол № 27) акрвыканкомам—3-V—27 г. (пратакол № 5).